

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านของไทย ของนักศึกษา
ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านของนักศึกษา คณะครุศาสตร์
โปรแกรมวิชาศิลปศึกษา ในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. ความสำคัญในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน
2. วิธีการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน
3. บทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน
4. บทบาทของนักศึกษาในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มประชากรเป็นนักศึกษาคณะครุศาสตร์ โปรแกรมวิชาศิลปศึกษา ที่กำลังศึกษาอยู่
ระดับปริญญาตรี ปีที่ 2, 3 และ 4 สถาบันราชภัฏเชียงใหม่ เชียงราย กาญจนบุรี จอมบึง ราชภัฏ
สงขลา เลย นครราชสีมา เพชรบูรณ์ มหาสารคาม สุรินทร์ อุตรธานี บุรีรัมย์ จำนวน 390 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าหลักสูตร เอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจน
สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน จากนั้นได้สร้างแบบสอบถามขึ้น 1
ชุด เพื่อสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏ
แบบสอบถามมี 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 เป็นสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้คำถามแบบตรวจ
สอบรายการ (checklist) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการการแสดงความคิดเห็นของ
นักศึกษา เรื่องการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านไทย ในด้านความสำคัญในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรม
พื้นบ้าน วิธีการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน บทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรม

พื้นบ้าน บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบประเมินค่า (rating scale) ตอนที่ 3 เป็นคำถามแบบปลายเปิด (open-ended) ภาย
เกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่น ๆ หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้าง
ขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะ นำมาปรับปรุงแก้ไขภายใต้การนำคำปรึกษาของ
อาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำไปทดลองใช้ (try out) กับนักศึกษาที่นำในกลุ่มประชากรจำนวน 30
คน เพื่อหาข้อบกพร่องในการปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น แล้วจึงนำไปใช้กับกลุ่มประชากรคือ
นักศึกษาคณะครุศาสตร์ โพรแกรมวิชาศิลปศึกษาจำนวน 390 คน ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนจาก
นักศึกษาจำนวน 353 ชุด คิดเป็นร้อยละ 93.14

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ มาวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติ คือ ตอนที่ 1
สถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามนำมาแจกแจงความถี่ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละแล้วนำ
เสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง ตอนที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์ศิลป
วัฒนธรรมพื้นบ้านไทยในด้านต่าง ๆ ผู้วิจัยได้นำมาหาข้อมัธยฐานเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตร
ฐาน (S.D.) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง ตอนที่ 3 ของแบบสอบถามแบบปลายเปิด
(open-ended) ที่เป็นส่วนของข้อเสนอแนะ ปัญหา อุปสรรค และความคิดเห็นอื่น ๆ ผู้วิจัยนำเสนอ
ในรูปแบบของความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

นักศึกษาคณะครุศาสตร์ โพรแกรมวิชาศิลปศึกษา สถาบันราชภัฏ ซึ่งประกอบด้วยนักศึกษา
สถาบันราชภัฏเชียงใหม่ เชียงราย กาญจนบุรี จอมบึง ราชภัฏสงขลา เลย์ นครราชสีมา
เพชรบูรณ์ มหาสารคาม สุรินทร์ อุตรธานี บุรีรัมย์ ส่วนใหญ่เป็นชาย มีอายุระหว่าง 21-25 ปี
และส่วนใหญ่อุบัติความสนใจในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านอยู่ในระดับมาก และนักศึกษาคณะครุศาสตร์
โพรแกรมวิชาศิลปศึกษาส่วนใหญ่อุบัติได้รับความรู้ในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน โดยได้รับจาก
การเรียนการสอนมากที่สุด รองลงมาคือ โทรทัศน์และทัศนศึกษาตามลำดับ

นักศึกษาคณะครุศาสตร์ เชียงใหม่ส่วนใหญ่อุบัติเป็นชาย มีอายุระหว่าง 21-25 ปี ส่วนใหญ่อุบัติ

จากโทรทัศน์มากที่สุด รองลงมาคือการเรียนการสอน และเอกสารเผยแพร่ตามลำดับ นักศึกษาสถาบันราชภัฏสุรินทร์ส่วนใหญ่เป็นชายมีอายุระหว่าง 21-25 ปี ส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านอยู่ในระดับมาก และเคยได้รับความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านจากการเรียนการสอนมากที่สุด รองลงมาคือเอกสารเผยแพร่และทัศนศึกษาตามลำดับ นักศึกษาสถาบันราชภัฏอุดรธานีมีจำนวนประชากรเป็นชายและหญิงเท่ากันมีอายุระหว่าง 21-25 ปี ส่วนใหญ่มีความสนใจต่อการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านอยู่ในระดับมาก และเคยได้รับความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านจากการเรียนการสอนมากที่สุด รองลงมาคือทัศนศึกษา และโทรทัศน์ตามลำดับ นักศึกษาสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ส่วนใหญ่เป็นชาย มีอายุระหว่าง 21-25 ปี ส่วนใหญ่มีความสนใจการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านอยู่ในระดับมาก และเคยได้รับความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านจากการเรียนการสอนมากที่สุด รองลงมาคือโทรทัศน์และทัศนศึกษาตามลำดับ

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน

ก. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน

นักศึกษาคณะครุศาสตร์ โพรแกรมหาวิชาศิลปศึกษา สถาบันราชภัฏซึ่งประกอบด้วยนักศึกษา 13 สถาบัน ได้แก่ สถาบันราชภัฏเชียงใหม่ เชียงราย กาญจนบุรี จอมบึง ราชภัฏวชิรเวศน์ ลพบุรี นครราชสีมา เพชรบูรณ์ มหาสารคาม สุรินทร์ อุดรธานี บุรีรัมย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเมื่อพิจารณาโดยส่วนรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย 9 ข้อ คือข้อ 2 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพ ข้อ 4 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เป็นสิ่งแวดล้อมที่ไม่มีคุณค่าทางความงามทำให้เกิดความสุนทรีย์ต่างๆ ข้อ 5 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะเป็นสิ่งแสดงออกของการถ่ายทอดทางความคิดของบรรพบุรุษ ข้อ 6 การอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเพราะ เป็นตัวสะท้อนถึงวิสัยทัศน์ทางความงามของมนุษย์แต่ละชาติพันธุ์ ข้อ 7 การอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะมีส่วนช่วยก่อให้เกิดความชื่นชม และความสุนทรีย์อันชีวิตประจำวันแก่ผู้ใช้และผู้สัมผัสพบเห็น ข้อ 11 งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านหมดประโยชน์ทางการค้าซื้อขายในปัจจุบันแล้วอย่างสิ้นเชิง ข้อ 13 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญช่วยเพิ่มอาชีพและรายได้ของคนไทย ข้อ 14 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญช่วยให้นักานาชาติมีอาชีพและรายได้ที่มั่นคง มีความสงบสุขก่อให้เกิดความมั่นคงของชาติ ข้อ 15 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เป็นการช่วยรักษาวัฒนธรรม

ก่อนทำให้เกิดความภูมิใจในเอกลักษณ์ของชาติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายละเอียดแต่ละข้อจะเห็นว่า นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งจำนวน 2 ข้อ คือข้อ 8 การอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านแสดงถึงการสร้างสมประสพการณ์การเลือกสรรวัสดุ กรรมวิธี และการพัฒนางานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านของช่างไทย และข้อ 9 ซึ่งเป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านแสดงถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สะท้อนถึงความสามารถของคนไทย และไม่แน่ใจ 2 ข้อ คือข้อ 1 การอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการกินอยู่หลับนอน และข้อ 12 การอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านช่วยลดการนำเข้าสินค้าจากต่างชาติ และไม่เห็นด้วย 1 ข้อ คือข้อ 10 งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านหมดประโยชน์ทางการใช้สอยในปัจจุบันแล้วอย่างสิ้นเชิง

นักศึกษาสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเมื่อพิจารณาโดยรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย 7 ข้อ คือข้อ 2 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเพราะเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพ ข้อ 3 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีคุณค่าทางความงามทำให้เกิดความสุนทรีย์ทางใจ ข้อ 7 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านก่อให้เกิดความชื่นชมและความสุนทรีย์ในชีวิตประจำวันแก่ผู้ใช้และผู้สัมผัสพบเห็น ข้อ 11 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านช่วยเศรษฐกิจของประเทศในการนำวัสดุและแรงงานท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า ข้อ 12 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเป็นการช่วยลดการนำเข้าสินค้าจากต่างชาติ ข้อ 13 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ มีส่วนช่วยเพิ่มอาชีพและรายได้ของคนไทย ข้อ 15 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เป็นการช่วยรักษาวัฒนธรรมก่อให้เกิดความภูมิใจในเอกลักษณ์ของชาติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายละเอียดแต่ละข้อ จะเห็นว่านักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่แน่ใจจำนวน 2 ข้อ คือข้อ 1 การอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการกินอยู่หลับนอน และข้อ 14 การอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านช่วยให้คนในชาติมีอาชีพและรายได้ที่มั่นคง มีความสงบสุขก่อให้เกิดความมั่นคงของชาติ และไม่เห็นด้วย 1 ข้อ คือข้อ 10 งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านหมดประโยชน์ทางการใช้สอยในปัจจุบันแล้วอย่างสิ้นเชิง

นักศึกษาสถาบันราชภัฏเชียงราย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญในการอนุรักษ์

ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเมื่อพิจารณาโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย 7 ข้อ คือข้อ 2 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพ ข้อ 4 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเพราะ งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีคุณค่าทางความงามทำให้เกิดความสุนทรีย์ทางใจ ข้อ 7 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเพราะ งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านก่อให้เกิดความชื่นชมและความสุนทรีย์ในชีวิตประจำวันแก่ผู้ใช้และผู้สัมผัสพบเห็น ข้อ 8 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเพราะ งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านแสดงถึงการสร้างสรรค์ประเพณีการเลือกสรรวัสดุ กรรมวิธี และการพัฒนางานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านของช่างไทย ข้อ 11 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเพราะ งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านช่วยเศรษฐกิจของประเทศในการนำวัสดุและแรงงานท้องถิ่นมาเป็นประโยชน์อย่างคุ้มค่า ข้อ 13 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญมีส่วนช่วยเพิ่มอาชีพและรายได้ของคนไทย ข้อ 15 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเป็นการช่วยรักษาวัฒนธรรมก่อให้เกิดความภูมิใจในเอกลักษณ์ของชาติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายละเอียดแต่ละข้อ จะเห็นได้ว่านักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่แน่ใจ 3 ข้อ คือข้อ 1 การอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการกินอยู่หลับนอน ข้อ 3 การอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสัมพันธ์ในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาและความเชื่อ และข้อ 12 การอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีส่วนช่วยลดการนำเข้าสินค้าจากต่างชาติ

นักศึกษาสถาบันราชภัฏกาญจนบุรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เมื่อพิจารณาโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย 7 ข้อ คือข้อ 1 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการกินอยู่หลับนอน ข้อ 2 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเพราะ งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพ ข้อ 3 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสัมพันธ์ในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาและความเชื่อ ข้อ 4 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีคุณค่าทางความงามทำให้เกิดความสุนทรีย์ทางใจ ข้อ 7 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านก่อให้เกิดความชื่นชมและความสุนทรีย์ในชีวิตประจำวันแก่ผู้ใช้และผู้สัมผัสพบเห็น ข้อ 11 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านช่วยเศรษฐกิจของประเทศในการนำวัสดุ และแรงงาน

ท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า ข้อ 14 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญช่วยให้คนในชาติมีอาชีพและรายได้ที่มั่นคง มีความสงบสุขก่อให้เกิดความมั่นคงของชาติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายละเอียดแต่ละข้อ จะเห็นได้ว่านักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่เห็นด้วย 1 ข้อ คือข้อ 10 งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเขตประโยชน์ทางการใช้สอยในปัจจุบันแล้วอย่างสิ้นเชิง

นักศึกษาศาสนาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เมื่อพิจารณาโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย 11 ข้อ คือข้อ 3 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสัมพันธ์อันเกี่ยวพันประกอบพิธีกรรมทางศาสนาและความเชื่อ ข้อ 4 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีคุณค่าทางความงาม ทำให้เกิดความสุนทรีย์ทางใจ ข้อ 5 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นสิ่งแสดงออกของการถ่ายทอดทางความคิดของบรรพบุรุษ ข้อ 6 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเพราะ งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นตัวสะท้อนถึงรสนิยมทางความงามของมนุษย์แต่ละชาติพันธุ์ ข้อ 7 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านก่อให้เกิดความชื่นชมและสุนทรีย์ในชีวิตประจำวันแก่ผู้ใช้และผู้สัมผัสพบเห็น ข้อ 8 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านแสดงถึงการสร้างสรรค์สมประสงค์ประการต่าง ๆ ในการเลือกสรรวัสดุ กรรมวิธีและการพัฒนางานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านของช่างไทย ข้อ 9 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านแสดงถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สะท้อนถึงความสามารถของคนไทย ข้อ 11 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านช่วยเศรษฐกิจของประเทศด้านการนำวัสดุและแรงงานท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า ข้อ 12 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญช่วยลดการนำเข้าสินค้าจากต่างชาติ ข้อ 14 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านช่วยให้คนในชาติมีอาชีพและรายได้ที่มั่นคงมีความสงบสุขก่อให้เกิดความมั่นคงของชาติ ข้อ 15 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เป็นการช่วยรักษาวัฒนธรรมก่อให้เกิดความภูมิใจในเอกลักษณ์ของชาติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายละเอียดแต่ละข้อ จะเห็นได้ว่านักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่เห็นด้วย 2 ข้อ คือข้อ 1 การอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านการใช้สอยในปัจจุบันแล้วอย่างสิ้นเชิง

นักศึกษาศาสนาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญในการอนุรักษ์

งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เมื่อพิจารณาโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย 11 ข้อ คือข้อ 1 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านการศึกษาของนักเรียน ข้อ 2 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพ ข้อ 3 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสัมพันธ์ในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ข้อ 4 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เป็นสิ่งแวดล้อมที่มีคุณค่าทางความงามทำให้เกิดความสุนทรีย์ทางใจ ข้อ 6 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นตัวสะท้อนถึงรสนิยมทางความงามของมนุษย์แต่ละชาติพันธุ์ ข้อ 7 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านก่อให้เกิดความชื่นชมและสุนทรีย์ในชีวิตประจำวันแก่ผู้ใช้และผู้สัมผัสพบเห็น ข้อ 9 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านแสดงถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สะท้อนถึงความสามารถของคนไทย ข้อ 11 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านช่วยเศรษฐกิจของประเทศด้านการนำวัสดุ และแรงงานท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า ข้อ 12 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านช่วยลดการนำเข้าสินค้าจากต่างชาติ ข้อ 13 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีส่วนช่วยเพิ่มอาชีพและรายได้ของคนไทย ข้อ 14 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านช่วยให้นักเรียนชาติที่มีอาชีพและรายได้ที่มั่นคงมีความสงบสุขก่อให้เกิดความมั่นคงของชาติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายละเอียดแต่ละข้อ จะเห็นได้ว่านักศึกษามีความเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 3 ข้อ คือข้อ 5 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เป็นสิ่งแสดงออกของการถ่ายทอดทางความคิดของบรรพบุรุษ ข้อ 8 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านแสดงถึงการสร้างสรรค์ประเพณีการเลือกสรรวัสดุ กรรมวิธี และการพัฒนางานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านของช่างไทย และข้อ 15 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เป็นการช่วยรักษาวัฒนธรรมก่อให้เกิดความภูมิใจในเอกลักษณ์ของชาติ ไม่เห็นด้วย 1 ข้อ คือข้อ 10 งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านหมดประโยชน์ทางการใช้ชีวิตสมัยนี้แล้วอย่างสิ้นเชิง

นักศึกษาสถาบันราชภัฏสงขลา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เมื่อพิจารณาโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย 13 ข้อ คือข้อ 2 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เป็นสิ่งอำนวยความสะดวก

งานการประกอบอาชีพ ข้อ 3 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสัมพันธ์ในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาและความเชื่อ ข้อ 4 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เป็นสิ่งแวดล้อมที่มีคุณค่าทางความงามทำให้เกิดความสุนทรีย์ทางใจ ข้อ 5 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เป็นสิ่งแสดงออกของการถ่ายทอดทางความคิดของบรรพบุรุษ ข้อ 6 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เป็นตัวสะท้อนถึงรสนิยมทางความงามของมนุษย์แต่ละชาติพันธุ์ ข้อ 7 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านก่อให้เกิดความชื่นชม และความสุนทรีย์ในชีวิตประจำวันแก่ผู้ใช้และผู้สัมผัสพบเห็น ข้อ 8 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านแสดงถึงการสร้างสรรค์ประเพณีการเลือกสรรวัสดุ กรรมวิธีและการพัฒนางานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านของชาวไทย ข้อ 9 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านแสดงถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สะท้อนถึงความสามารถของคนไทย ข้อ 11 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านช่วยเศรษฐกิจของประเทศสามารถนำวัสดุและแรงงานท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า ข้อ 13 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีส่วนช่วยเพิ่มอาชีพและรายได้ของคนไทย ข้อ 14 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านช่วยให้คนในชาติมีอาชีพและรายได้ที่มั่นคงมีความสุข ก่อให้เกิดความมั่นคงของชาติ ข้อ 15 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเป็นการช่วยรักษาวัฒนธรรมก่อให้เกิดความภูมิใจในเอกลักษณ์ของชาติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจะเห็นได้ว่านักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่แน่ใจ 4 ข้อ คือข้อ 1 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการกินอยู่หลับนอน ข้อ 3 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสัมพันธ์ในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา และความเชื่อ ข้อ 10 งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านหมดประโยชน์ทางการใช้สอยในปัจจุบันแล้วอย่างสิ้นเชิง และข้อ 12 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านช่วยลดการนำเข้าสินค้าจากต่างชาติ

นักศึกษาสถาบันราชภัฏเลย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เมื่อพิจารณาโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย 7 ข้อ คือข้อ 2 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพ ข้อ 6 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเพราะงานศิลปหัตถกรรม

พื้นบ้าน เป็นตัวสะท้อนถึงรสนิยมทางความงามของมนุษยแต่ละชาติพันธุ์ ข้อ 7 การอนุรักษ์งานศิลป
 ทัศนกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปทัศนกรรมพื้นบ้านก่อให้เกิดความชื่นชมและความสุนทรีย์
 งานชีวิตประจำวันแก่ผู้ช้และผู้สัมผัสพบเห็น ข้อ 8 การอนุรักษ์งานศิลปทัศนกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ
 เพราะงานศิลปทัศนกรรมพื้นบ้านแสดงถึงประสพการณ์ในการเลือกสรรวัสดุ กรรมวิธีและการพัฒนางาน
 ศิลปทัศนกรรมพื้นบ้านของช่างไทย ข้อ 11 การอนุรักษ์งานศิลปทัศนกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเพราะ
 งานศิลปทัศนกรรมพื้นบ้านช่วยเศรษฐกิจของประเทศด้านการนำวัสดุ และแรงงานท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์
 อย่างคุ้มค่า ข้อ 13 การอนุรักษ์งานศิลปทัศนกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปทัศนกรรม
 พื้นบ้านช่วยเพิ่มอาชีพและรายได้ของคนไทย ข้อ 14 การอนุรักษ์งานศิลปทัศนกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ
 เพราะงานศิลปทัศนกรรมพื้นบ้านช่วยำพ้คนในชาติมีอาชีพและรายได้ที่มั่นคงมีความสุขก่อให้เกิดความ
 มั่นคงของชาติ และ หมายเหตุ 2 ข้อ คือข้อ 1 การอนุรักษ์ศิลปทัศนกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเพราะ
 งานศิลปทัศนกรรมพื้นบ้านเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกในการกินอยู่หลับนอน และข้อที่ 12 การอนุรักษ์
 งานศิลปทัศนกรรมพื้นบ้านช่วยลดการนำเข้าสินค้าจากต่างชาติ และไม่เหินด้วย 1 ข้อ คือข้อ 10
 งานศิลปทัศนกรรมพื้นบ้านหมดประโยชน์ทางการใช้สอยในปัจจุบันแล้วอย่างสิ้นเชิง

นักศึกษาศาสนาภคเรศภัฏนครราชสีมา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญในการอนุรักษ์
 ศิลปทัศนกรรมพื้นบ้าน เมื่อพิจารณาโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย 5 ข้อ และเมื่อพิจารณา
 เป็นรายข้อจะเห็นได้ว่านักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่เห็นด้วย 1 ข้อ คือข้อ 12 การอนุรักษ์ศิลป
 ทัศนกรรมพื้นบ้านมีส่วนช่วยลดการนำเข้าสินค้าจากต่างชาติ ไม่เห็นด้วย 1 ข้อ คือข้อที่ 10 งานศิลป
 ทัศนกรรมพื้นบ้านหมดประโยชน์ทางการใช้สอยในปัจจุบันแล้วอย่างสิ้นเชิง

นักศึกษาศาสนาบันราชภัฏเพชรบูรณ์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญในการอนุรักษ์
 ศิลปทัศนกรรมพื้นบ้าน เมื่อพิจารณาโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย 5 ข้อ คือข้อ 1 การ
 อนุรักษ์งานศิลปทัศนกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปทัศนกรรมพื้นบ้านเป็นสิ่งอำนวยความสะดวก
 ด้านการกินอยู่หลับนอน ข้อ 3 การอนุรักษ์งานศิลปทัศนกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเพราะงานศิลปทัศน
 กรรมพื้นบ้านมีความสัมพันธ์ในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาและความเชื่อ ข้อ 7 การอนุรักษ์งาน
 ศิลปทัศนกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปทัศนกรรมพื้นบ้านก่อให้เกิดความชื่นชม และความ
 สุนทรีย์ทางใจแก่ผู้ช้และผู้สัมผัสพบเห็น ข้อ 11 การอนุรักษ์งานศิลปทัศนกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ
 เพราะงานศิลปทัศนกรรมพื้นบ้านมีส่วนช่วยเศรษฐกิจของประเทศด้านการนำวัสดุ และแรงงานท้องถิ่น
 มาใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า ข้อ 14 การอนุรักษ์งานศิลปทัศนกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญมีส่วนช่วยำพ้
 คนในชาติมีอาชีพและรายได้ที่มั่นคงมีความสุข ก่อให้เกิดความมั่นคงของชาติ และเมื่อพิจารณา

เป็นรายชื่อ จะเห็นได้ว่านักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 8 ข้อ คือข้อ 2 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการประกอบอาชีพ ข้อ 4 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีคุณค่าทางความงามทำให้เกิดความสุนทรีย์ทางใจ ข้อ 5 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นสิ่งแสดงออกของการถ่ายทอดทางความคิดของบรรพบุรุษ ข้อ 6 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นตัวสะท้อนถึงรสนิยมทางความงามของมนุษย์แต่ละชาติพันธุ์ ข้อ 8 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านแสดงถึงการสร้างสมประสพการณ์ในการเลือกสรรวัสดุ กรรมวิธีและการพัฒนางานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านของช่างไทย ข้อ 9 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านแสดงถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สะท้อนถึงความสามารถของคนไทย ข้อ 13 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีส่วนช่วยเพิ่มอาชีพและรายได้ของคนไทย ข้อ 15 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เป็นการช่วยรักษาวัฒนธรรมก่อให้เกิดความภูมิใจในเอกลักษณ์ของชาติ

ข้อ 1 ข้อ คือข้อ 1 การอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการกินอยู่หลับนอน ไม่เห็นด้วย 1 ข้อ คืองานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านหมดประโยชน์ทางการใช้สอยในปัจจุบันแล้วอย่างสิ้นเชิง

นักศึกษาสถาบันราชภัฏเพชรบูรณ์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เมื่อพิจารณาโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย 10 ข้อ คือข้อ 2 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการประกอบอาชีพ ข้อ 3 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสัมพันธ์ในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาและความเชื่อ ข้อ 4 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีคุณค่าทางความงามทำให้เกิดความสุนทรีย์ทางใจ ข้อ 6 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นตัวสะท้อนถึงรสนิยมทางความงามของมนุษย์แต่ละชาติพันธุ์ ข้อ 7 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านก่อให้เกิดความชื่นชมและความสุนทรีย์ในชีวิตประจำวันแก่ผู้ใช้และผู้สัมผัสพบเห็น ข้อ 8 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านแสดงถึงการสร้างสมประสพการณ์ในการเลือกสรรวัสดุ กรรมวิธีและการพัฒนางานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 11 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ

เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านช่วยเศรษฐกิจของประเทศไทยและการนำวัสดุ และแรงงานท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า ข้อ 12 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านช่วยลดการนำเข้าสินค้าจากต่างชาติ ข้อ 13 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านช่วยเพิ่มอาชีพและรายได้ของคนไทย ข้อ 14 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านช่วยให้นักชนชาติมีอาชีพและรายได้ที่มั่นคงมีความสุข ก่อให้เกิดความมั่นคงของชาติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจะเห็นว่า นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 3 ข้อ คือข้อ 5 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นสิ่งแสดงออกของการถ่ายทอดทางความคิดของบรรพบุรุษ ข้อ 9 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านแสดงถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สะท้อนถึงความสามารถของคนไทย ข้อ 15 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเป็นการช่วยรักษาวัฒนธรรมก่อกำให้เกิดความภูมิใจในเอกลักษณ์ของชาติ ไม่แน่ใจ 1 ข้อ คือข้อ 1 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการกินอยู่หลับนอน และไม่เห็นด้วย 1 ข้อ คือข้อ 10 งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านหมดประโยชน์ทางการใช้สอยในปัจจุบันแล้วอย่างสิ้นเชิง

นักศึกษาศาสนาชั้นมัธยมศึกษาส่วแรกมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เมื่อพิจารณาโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย 8 ข้อ คือข้อ 2 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพ ข้อ 3 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสัมพันธ์กับการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาและความเชื่อ ข้อ 4 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีคุณค่าทางความงามทำให้เกิดความสุนทรีย์ทางใจ ข้อ 6 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นตัวสะท้อนถึงรสนิยมทางความงามของมนุษย์แต่ละชาติพันธุ์ ข้อ 7 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านก่อกำให้เกิดความชื่นชมและความสุนทรีย์ในชีวิตประจำวันแก่ผู้ใช้และผู้สัมผัสพบเห็น ข้อ 11 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านช่วยเศรษฐกิจของประเทศไทยและการนำวัสดุและแรงงานท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า ข้อ 12 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านช่วยลดการนำเข้าสินค้าจากต่างชาติ ข้อ 14 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านช่วยให้นักชนชาติมีอาชีพและรายได้ที่มั่นคงมีความ

สงบสุข ก่อให้เกิดความมั่นคงของชาติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจะเห็นได้ว่า นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 ข้อ คือข้อ 8 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านแสดงถึงการสร้างสรรค์ประเพณีการเลือกสรรวัสดุ กรรมวิธีและการพัฒนางานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านของชาวไทย ข้อ 9 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านแสดงถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สะท้อนถึงความสามารถของคนไทย ข้อ 13 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านช่วยเพิ่มอาชีพและรายได้ของคนไทย ไข่ม่น้ำจ 2 ข้อ คือข้อ 1 การอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการกินอยู่หลับนอน และข้อ 5 งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เป็นสิ่งแสดงออกของการถ่ายทอดทางความคิดของบรรพบุรุษ ไม่เห็นด้วย 1 ข้อ คือข้อ 10 งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านหมดประโยชน์ทางการค้าซื้อขายในปัจจุบันแล้วอย่างสิ้นเชิง

นักศึกษาสถาบันราชภัฏสุรินทร์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เมื่อพิจารณาโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย 6 ข้อ คือข้อ 4 การอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เป็นสิ่งแวดล้อมที่มีคุณค่าทางความงามทำให้เกิดความสุนทรีย์ทางใจ ข้อ 7 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านก่อให้เกิดความชื่นชม และความสุนทรีย์ในชีวิตประจำวันแก่ผู้ใช้และผู้สัมผัสพบเห็น ข้อ 11 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านช่วยเศรษฐกิจของประเทศโดยการนำวัสดุและแรงงานท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า ข้อ 13 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านช่วยเพิ่มอาชีพและรายได้ของคนไทย ข้อ 14 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านช่วยให้นักเรียนชาติมีอาชีพและรายได้ที่มั่นคงมีความสงบสุขก่อให้เกิดความมั่นคงของชาติ ข้อ 15 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เป็นการช่วยรักษาวัฒนธรรมก่อให้เกิดความภูมิใจในเอกลักษณ์ของชาติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจะเห็นได้ว่า นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 5 ข้อ คือข้อ 2 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพ ข้อ 5 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นสิ่งแสดงออกของการถ่ายทอดทางความคิดของบรรพบุรุษ ข้อ 6 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นตัวสะท้อนถึงรสนิยมทางความงามของมนุษย์แต่ละชาติพันธุ์ ข้อ 8 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านแสดงถึงการสร้างสรรค์ประเพณีการเลือกสรร

วัตถุประสงค์ การปฏิบัติ และการพัฒนางานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านของช่างไทย ข้อ 9 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านแสดงถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สะท้อนถึงความสามารถของคนไทย ข้อ 10 งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านการศึกษาของนักเรียน ข้อ 11 งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นสื่อในการถ่ายทอดวัฒนธรรมและค่านิยม ข้อ 12 งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีส่วนช่วยลดการนำเข้าสินค้าจากต่างชาติ ข้อ 13 งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านช่วยเพิ่มรายได้ของเกษตรกร ข้อ 14 งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านช่วยส่งเสริมอาชีพและรายได้ของเกษตรกร ข้อ 15 งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านช่วยส่งเสริมอาชีพและรายได้ของเกษตรกร ข้อ 16 งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านช่วยส่งเสริมอาชีพและรายได้ของเกษตรกร ข้อ 17 งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านช่วยส่งเสริมอาชีพและรายได้ของเกษตรกร ข้อ 18 งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านช่วยส่งเสริมอาชีพและรายได้ของเกษตรกร ข้อ 19 งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านช่วยส่งเสริมอาชีพและรายได้ของเกษตรกร ข้อ 20 งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านช่วยส่งเสริมอาชีพและรายได้ของเกษตรกร

นักศึกษาศาสนาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เมื่อพิจารณาโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย 11 ข้อ คือข้อ 2 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพ ข้อ 4 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นสิ่งแวดล้อมที่ไม่มีคุณค่าทางความงามทำให้เกิดความสุนทรีย์ทางใจ ข้อ 5 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นสิ่งแสดงออกของการถ่ายทอดทางความคิดของบรรพบุรุษ ข้อ 6 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นตัวแทนของวัฒนธรรมทางความงามของมนุษย์แต่ละชาติพันธุ์ ข้อ 7 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านก่อให้เกิดความชื่นชมและความสุนทรีย์ในชีวิตประจำวันแก่ผู้ใช้และผู้สัมผัสพบเห็น ข้อ 8 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านแสดงถึงการสร้างสรรค์ประเพณีในการเลือกสรรวัสดุ กรรมวิธี และการพัฒนางานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 9 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านแสดงถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สะท้อนถึงความสามารถของคนไทย ข้อ 10 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านช่วยเศรษฐกิจของประเทศในการนำวัสดุและแรงงานท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า ข้อ 11 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านช่วยลดการนำเข้าสินค้าจากต่างชาติ ข้อ 12 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านช่วยเพิ่มรายได้ของเกษตรกร ข้อ 13 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านช่วยเพิ่มอาชีพและรายได้ของคนไทย ข้อ 14 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านช่วยให้นักเรียนชาติมีอาชีพและรายได้ที่มั่นคง มีความสงบสุขก่อให้เกิดความมั่นคงของชาติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจะเห็นได้ว่านักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย 3 ข้อ คือข้อ 1 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นสิ่ง

อำนวยการประโชชน์ในด้านการศึกษาอยู่ลับนอน ข้อ 3 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสัมพันธ์ในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาและความเชื่อ ข้อ 10 งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านหมดประโยชน์ทางการใช้สอยในปัจจุบันแล้วอย่างสิ้นเชิง และเห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 ข้อ คือข้อ 15 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเป็นการช่วยรักษาวัฒนธรรมก่อให้เกิดความภูมิใจในเอกลักษณ์ของชาติ

นักศึกษาศาสนาชั้นราชภัฏบุรีรัมย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เมื่อพิจารณาโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย 5 ข้อ คือข้อ 2 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกประกอบอาชีพ ข้อ 6 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นตัวสะท้อนถึงรสนิยมทางความงามของมนุษย์แต่ละชาติพันธุ์ ข้อ 7 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านก่อให้เกิดความชื่นชมและความสุนทรีย์ในชีวิตประจำวันแก่ผู้ใช้และผู้สัมผัสพบเห็น ข้อ 11 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านช่วยเศรษฐกิจของประเทศในการนำวัสดุ และแรงงานท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า ข้อ 13 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านช่วยเพิ่มอาชีพและรายได้ของคนไทย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจะเห็นได้ว่านักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 5 ข้อ คือข้อ 4 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีคุณค่าทางความงาม ทำให้เกิดความสุนทรีย์ทางใจ ข้อ 5 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นสิ่งแสดงออกของการถ่ายทอดทางความคิดของบรรพบุรุษ ข้อ 8 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านแสดงถึงการสร้างสรรค์ประเพณีการเลือกสรรวัสดุ กรรมวิธี และการพัฒนางานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านของช่างไทย ข้อ 9 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านแสดงถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สะท้อนถึงความสามารถของคนไทย ข้อ 15 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเป็นการช่วยรักษาวัฒนธรรมก่อให้เกิดความภูมิใจในเอกลักษณ์ของชาติ ไม่แน่ใจ 4 ข้อ คือข้อ 1 งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกในการกินอยู่ลับนอน ข้อ 3 การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญ เพราะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสัมพันธ์ในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาและความเชื่อ ข้อ 12 การอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีส่วนช่วยลดการนำเข้าสินค้าจากต่างชาติ และข้อ 14 การอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีส่วนช่วยให้คนในชาติ

มีอาชีพและรายได้ที่มั่นคง มีความสงบสุขก่อนให้เกิดความมั่นคงของชาติ และไม่เห็นด้วย 1 ข้อ คือ ข้อ 10 งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเขตประเวศน์ทางราชสีสุยานปัจจุบันแล้วอย่างสิ้นเชิง

ข. วิธีการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน

นักศึกษาคณะครุศาสตร์ โพรแกรมวิชาศิลปศึกษา สถาบันราชภัฏ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เมื่อพิจารณาโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย 8 ข้อ คือ ข้อ 18 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องช่างที่ผลิตงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 20 วิธีการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การจัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านโดยอาศัยวัดเป็นศูนย์กลางและได้รับความร่วมมือจากครู ผู้ปกครอง และนักเรียนในท้องถิ่น ข้อ 21 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การที่สถาบันอุดมศึกษาในท้องถิ่นควรจะเป็นแกนนำ และมีบทบาทในการรวบรวมข้อมูล และผลงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านโดยจัดตั้งเป็นศูนย์วัฒนธรรม ข้อ 22 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การศึกษาวิจัยงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 23 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การพัฒนางานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านให้มีรูปแบบที่สามารถสนองประโยชน์ใช้สอยเหมาะสมกับชีวิตประจำวันในท้องถิ่น ข้อ 26 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่การรณรงค์ให้มีการใช้งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในชีวิตประจำวันมากขึ้น ข้อ 27 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การเพิ่มหลักสูตรการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมากขึ้น ข้อ 28 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่การสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มของช่างในการผลิต และการจัดจำหน่าย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจะเห็นได้ว่า นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 ข้อ คือข้อ 16 วิธีการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การเก็บรวบรวมตัวอย่างผลงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านทั้งที่เลิกใช้แล้วและที่ยังใช้อยู่ในปัจจุบัน ข้อ 17 การเก็บข้อมูลทุก ๆ ด้าน ที่เป็นรายละเอียดของผลงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นวิธีหนึ่งงานการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 19 การจัดสร้างพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น เป็นวิธีหนึ่งงานการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน และข้อ 25 การจัดนิทรรศการและเอกสารเผยแพร่ให้คนทั่วไปเห็นความสำคัญของงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เป็นวิธีหนึ่งงานการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ไม่น่าจะ 1 ข้อ คือข้อ 24 การพัฒนางานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านโดยใช้วิทยากราใหม่ ๆ ในการผลิตอย่างเหมาะสม เช่นการใช้ผ้าเคสือททำให้มีความคงทน เป็นต้น เป็นวิธีหนึ่งงานการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน และไม่เห็นด้วย 1 ข้อ คือข้อ 29 การจัดซื้องานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านที่เป็นของเก่าเก็บรักษาไว้เป็นสมบัติส่วนตัว เป็นวิธีหนึ่งงานการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน

นักศึกษาศาสนาพุทธเชียงใหม่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเมื่อพิจารณาโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย 9 ข้อ คือข้อ 18 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องช่างที่ผลิตงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 20 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การจัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านโดยอาศัยวัดเป็นศูนย์กลางและได้รับความร่วมมือจากครู ผู้ปกครอง และนักเรียนท้องถิ่น ข้อ 21 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การที่สถาบันอุดมศึกษานท้องถิ่นควรเป็นแกนนำและมีบทบาทในการรวบรวมข้อมูล และผลงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านโดยจัดตั้งเป็นศูนย์วัฒนธรรม ข้อ 22 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การศึกษาวิจัยงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 23 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การพัฒนางานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านให้มีรูปแบบที่สามารถสนองประโยชน์ผู้ใช้สอย เหมาะสมกับชีวิตประจำวันท้องถิ่น ข้อ 25 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การจัดนิทรรศการและทำเอกสารเผยแพร่ให้คนทั่วไปเห็นความสำคัญของงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 26 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่การรณรงค์ให้มีการใช้งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในชีวิตประจำวันมากขึ้น ข้อ 27 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การเพิ่มหลักสูตรการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของศิลปหัตถกรรมที่เด่นมากขึ้น ข้อ 28 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่การสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มของช่างในการผลิตและการจัดจำหน่าย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจะเห็นได้ว่านักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 3 ข้อ คือข้อ 16 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การเก็บรวบรวมตัวอย่างผลงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านทั้งที่เลิกใช้แล้วและที่ยังใช้อยู่ปัจจุบัน ข้อ 17 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การเก็บรวบรวมข้อมูลทุก ๆ ด้านที่เป็นรายละเอียดของผลงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 19 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การจัดสร้างพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น งบประมาณ 2 ข้อ คือข้อ 24 การพัฒนางานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านให้มีรูปแบบที่สามารถสนองประโยชน์ผู้ใช้สอยเหมาะสมกับชีวิตประจำวันท้องถิ่น เป็นวิธีหนึ่งงานการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน และข้อ 29 การจัดซื้องานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านที่เป็นของเก่าเก็บรักษาไว้เป็นสมบัติส่วนตัว เป็นวิธีหนึ่งงานการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน

นักศึกษาศาสนาพุทธเชียงใหม่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเมื่อพิจารณาโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย 8 ข้อ คือข้อ 18 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องช่างที่ผลิตงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 19 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การจัดสร้างพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น ข้อ 20 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การจัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านโดยอาศัยวัดเป็นศูนย์กลางและได้รับความร่วมมือจาก

ครู ผู้ปกครองและนักเรียนในท้องถิ่น ข้อ 21 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การที่สถาบันอุดมศึกษาในท้องถิ่นควรจะเป็นแกนนำและมีบทบาทในการรวบรวมข้อมูล และผลงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านโดยจัดตั้งเป็นศูนย์วัฒนธรรม ข้อ 22 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่ การศึกษาวิจัยงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 23 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การ ศึกษาวิจัยงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 27 วิธีการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การเพิ่มหลักสูตรการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมากขึ้น ข้อ 28 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มของช่างในการผลิตและการ จัดจำหน่าย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจะเห็นได้ว่านักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่แน่ใจ 3 ข้อ คือข้อ 24 การพัฒนางานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านโดยอาชีพวิทยากรใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ในการผลิต อย่างเหมาะสม เช่น การใช้น้ำยาเคลือบทาที่มีความคงทน เป็นต้น เป็นวิธีหนึ่งงานการอนุรักษ์งานศิลป หัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 26 การรณรงค์ให้มีการใช้งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในชีวิตประจำวันมากขึ้น เป็นวิธีหนึ่งงานการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน และข้อ 29 การจัดซื้องานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ที่เป็นของเก่าเก็บรักษาไว้เป็นสมบัติส่วนตัว เป็นวิธีหนึ่งงานการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน และเห็น ด้วยอย่างยิ่ง 2 ข้อ คือข้อ 17 การเก็บรวบรวมข้อมูลทุก ๆ ด้านที่เป็นรายละเอียดของผลงานศิลป หัตถกรรมพื้นบ้านเป็นวิธีหนึ่งงานการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 25 การจัดนิทรรศการและ ทหาเอกสารเผยแพร่ให้คนทั่วไปเห็นความสำคัญของงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เป็นวิธีหนึ่งงานการอนุรักษ์ งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน

นักศึกษาสถาบันราชภัฏกาญจนบุรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรม พื้นบ้านเมื่อพิจารณาโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย 8 ข้อ คือข้อ 18 วิธีการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวกับช่างที่ผลิตผลงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 19 วิธีการอนุรักษ์ งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การจัดสร้างพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น ข้อ 20 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถ กรรมพื้นบ้าน ได้แก่การจัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านโดยอาศัยวัดเป็นศูนย์กลางและได้รับความร่วมมือจากครู ผู้ปกครอง และนักเรียนในท้องถิ่น ข้อ 22 วิธีการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การศึกษา วิจัยงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 23 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การพัฒนางาน ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ให้มีรูปแบบที่สามารถสนองประโยชน์ใช้สอยเหมาะสมกับชีวิตประจำวันในท้องถิ่น ข้อ 24 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การพัฒนางานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านโดยอาชีพ วิทยากรใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ในการผลิตอย่างเหมาะสม เช่น การใช้น้ำยาเคลือบทาที่มีความคงทน เป็นต้น ข้อ 26 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การรณรงค์ให้มีการใช้งานศิลปหัตถ

กรรมพื้นบ้านในชีวิตประจำวันมากขึ้น ข้อ 29 วิธีการอนุรักษ์ศิลปะหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การจัดซื้องานศิลปะหัตถกรรมพื้นบ้านที่เป็นของเก่าเก็บรักษาไว้เป็นสมบัติส่วนตัว และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อจะเห็นได้ว่านักศึกษาเห็นด้วยอย่างยิ่ง 6 ข้อ คือข้อ 16 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปะหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่การเก็บรวบรวมตัวอย่างผลงานศิลปะหัตถกรรมพื้นบ้านทั้งที่เลิกใช้แล้วและยังใช้ปัจจุบัน ข้อ 17 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปะหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่การเก็บรวบรวมข้อมูลทุก ๆ ด้านที่เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับผลงานศิลปะหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 21 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปะหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่การที่สถาบันอุดมศึกษาในท้องถิ่นควรเป็นแกนนำ และมีบทบาทในการรวบรวมข้อมูลและผลงานศิลปะหัตถกรรมพื้นบ้านโดยจัดตั้งเป็นศูนย์วัฒนธรรม ข้อ 25 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปะหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การจัดนิทรรศการและเอกสารเผยแพร่ให้คนทั่วไปเห็นความสำคัญของงานศิลปะหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 27 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปะหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การเพิ่มหลักสูตรการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของศิลปะหัตถกรรมพื้นบ้านมากขึ้น ข้อ 28 วิธีการอนุรักษ์ศิลปะหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่การสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มของช่างานการผลิตและการจัดจำหน่าย

นักศึกษาสถาบันราชภัฏจอมปึงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการอนุรักษ์ศิลปะหัตถกรรมพื้นบ้านเมื่อพิจารณาโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย 12 ข้อ คือข้อ 16 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปะหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่การเก็บรวบรวมตัวอย่างผลงานศิลปะหัตถกรรมพื้นบ้านทั้งที่เลิกใช้แล้ว และที่ยังใช้ปัจจุบัน ข้อ 17 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปะหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การเก็บรวบรวมข้อมูลทุก ๆ ด้านที่เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับผลงานศิลปะหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 18 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปะหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่การเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับช่างที่ผลิตผลงานศิลปะหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 19 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปะหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การจัดสร้างพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น ข้อ 20 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปะหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การจัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านโดยอาศัยวัดเป็นศูนย์กลางและได้รับความร่วมมือจากครู ผู้ปกครองและนักเรียนในท้องถิ่น ข้อ 21 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปะหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การที่สถาบันอุดมศึกษาในท้องถิ่นควรเป็นแกนนำ และมีบทบาทในการรวบรวมข้อมูลและผลงานศิลปะหัตถกรรมพื้นบ้านโดยจัดตั้งเป็นศูนย์วัฒนธรรม ข้อ 22 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปะหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การศึกษาวิจัยงานศิลปะหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 23 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปะหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การพัฒนางานศิลปะหัตถกรรมพื้นบ้านให้มีรูปแบบที่สามารถสนองประโยชน์ใช้สอยเหมาะสมกับชีวิตประจำวันในท้องถิ่น ข้อ 24 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปะหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การพัฒนางานศิลปะหัตถกรรมพื้นบ้านโดยใช้วิทยาการใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ในการผลิตอย่างเหมาะสม เช่น การใช้ยาน้ำยาเคลือบทาที่มีความคงทน เป็นต้น ข้อ 26 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปะหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การรณรงค์ให้มีการใช้งานศิลปะหัตถกรรมพื้นบ้าน

ในชีวิตประจำวันมากขึ้น ชื่อ 27 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การเพิ่มหลักสูตรการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมากขึ้น ชื่อ 28 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มของช่างในการผลิตและการจัดจำหน่าย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจะเห็นได้ว่านักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 ข้อ คือ ชื่อ 25 การจัดนิทรรศการ และทำเอกสารเผยแพร่ให้คนทั่วไปเห็นความสำคัญของงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เป็นวิธีหนึ่งงานการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน และไม่มีแจ้ง 1 ข้อ คือชื่อ 29 การจัดซื้องานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านที่เป็นของเก่าเก็บรักษาไว้เป็นสมบัติส่วนตัว เป็นวิธีหนึ่งงานการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน

นักศึกษาสถาบันราชภัฏรำไพพรรณี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเมื่อพิจารณาโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย 5 ข้อ คือชื่อ 16 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่การเก็บรวบรวมตัวอย่างผลงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านทั้งที่เลิกใช้แล้วและที่ยังใช้ปัจจุบัน ชื่อ 24 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การพัฒนางานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน โดยใช้วิทยาการใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ในการผลิตอย่างเหมาะสม เช่น การใช้ใยสังเคราะห์มาทำกระเป๋าที่มีความคงทน เป็นต้น ชื่อ 26 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การรณรงค์ให้มีการใช้งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในชีวิตประจำวันมากขึ้น ชื่อ 27 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การเพิ่มหลักสูตรการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมากขึ้น ชื่อ 29 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การจัดซื้องานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านที่เป็นของเก่าเก็บรักษาไว้เป็นสมบัติส่วนตัว และนักศึกษามีความคิดเห็นด้วยอย่างยิ่ง 9 ข้อ คือชื่อ 17 การเก็บรวบรวมข้อมูลทุก ๆ ด้านที่เป็นรายละเอียดของงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เป็นวิธีหนึ่งงานการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ชื่อ 18 การเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับช่างที่ผลิตงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ชื่อ 19 การจัดสร้างพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น เป็นวิธีการหนึ่งงานการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ชื่อ 20 การจัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านโดยอาศัยวัดเป็นศูนย์กลาง และได้รับความร่วมมือจากครู ผู้ปกครองและนักเรียนในท้องถิ่น เป็นวิธีหนึ่งงานการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ชื่อ 21 การที่สถาบันอุดมศึกษาในท้องถิ่นควรจะเป็นแกนนำและมีบทบาทในการรวบรวมข้อมูล และผลงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านโดยจัดตั้งเป็นศูนย์วัฒนธรรม เป็นวิธีหนึ่งงานการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ชื่อ 22 การศึกษา วิจัยงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เป็นวิธีหนึ่งงานการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ชื่อ 23 การพัฒนางานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านโดยาชีววิทยาการใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ในการผลิตอย่างเหมาะสม เช่น การใช้ใยสังเคราะห์มาทำกระเป๋าที่มีความคงทน เป็นต้น เป็นวิธีหนึ่งงานการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ชื่อ 25

การจัดนิทรรศการ และจัดทำเอกสาร เผยแพร่ให้คนทั่วไปเห็นความสำคัญของงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เป็นวิธีหนึ่งงานการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 28 การสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มของช่างงาน การผลิตและการจัดจำหน่าย เป็นวิธีหนึ่งงานการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน

นักศึกษาศาสน์ราชภัฏสงขลามีความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เมื่อพิจารณาโดยรวมอยู่ในระดับ เห็นด้วย 12 ข้อ คือข้อ 17 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การเก็บรวบรวมข้อมูลทุก ๆ ด้านที่เป็นรายละเอียดของผลงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 18 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับช่างที่ผลิตงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 19 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การจัดสร้างพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น ข้อ 20 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การจัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านโดยอาศัยเป็นศูนย์กลางและได้รับความร่วมมือจากครู ผู้ปกครองและนักเรียนในท้องถิ่น ข้อ 21 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การที่สถาบันอุดมศึกษาท้องถิ่นควรเป็นแกนนำและมีบทบาทในการรวบรวมข้อมูล และผลงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านโดยจัดตั้งเป็นศูนย์วัฒนธรรม ข้อ 22 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การศึกษา วิจัยงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 23 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การพัฒนาผลงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ให้มีรูปแบบที่สามารถสนองประโยชน์ผู้ใช้สอยเหมาะสมกับชีวิตประจำวันในท้องถิ่น ข้อ 24 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่การพัฒนา งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านโดยใช้วิทยาการใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ในการผลิตอย่างเหมาะสม เช่น การใช้น้ำยาเคลือบทาให้มีความคงทน เป็นต้น ข้อ 25 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การจัดนิทรรศการและเอกสาร เผยแพร่ให้คนทั่วไปเห็นความสำคัญของงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 26 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การตรงค่าให้มีการใช้งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในชีวิตประจำวันมากขึ้น ข้อ 27 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การเพิ่มหลักสูตรการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมากขึ้น ข้อ 28 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มของช่างงานการผลิตและการจัดจำหน่าย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจะเห็นได้ว่านักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่แน่ใจ 1 ข้อ คือข้อ 29 การจัดซื้องานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านที่เป็นของเก่าเก็บรักษาไว้ เป็นสมบัติส่วนตัว เป็นวิธีหนึ่งงานการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 ข้อ คือข้อ 16 การเก็บรวบรวมตัวอย่างผลงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านทั้งที่เลิกใช้แล้วและที่ยังใช้อยู่ในปัจจุบัน เป็นวิธีหนึ่งงานการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน

นักศึกษาศาสน์ราชภัฏเลย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน

เมื่อพิจารณาโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย 8 ข้อ คือข้อ 18 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องช่างที่ผลิตงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 20 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่การจัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านโดยอาศัยวัด เป็นศูนย์กลางและได้รับความร่วมมือจากครู ผู้ปกครองและนักเรียนในท้องถิ่น ข้อ 21 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การที่สถาบันอุดมศึกษาในท้องถิ่นควร เป็นแกนนำและมีบทบาทในการรวบรวมข้อมูลและผลงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 22 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การศึกษา วิจัยงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 23 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การพัฒนางานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านให้มีรูปแบบที่สามารถสนองประโยชน์ใช้สอยเหมาะสมกับชีวิตประจำวันในท้องถิ่น ข้อ 25 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การจัดนิทรรศการและทำเอกสาร เผยแพร่ให้คนทั่วไปเห็นความสำคัญของงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 26 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่การตรงดําให้มีการใช้งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านให้มากขึ้น ข้อ 27 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่การเพิ่มหลักสูตรการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านให้มากขึ้น และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจะเห็นได้ว่านักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 3 ข้อ คือ ข้อ 16 การเก็บรวบรวมตัวอย่างผลงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านทั้งที่ยังใช้ผู้นําปัจจุบัน และที่เลิกใช้แล้ว เป็นวิธีหนึ่งงานการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 17 การเก็บรวบรวมข้อมูลทุก ๆ ด้านที่เป็นรายละเอียดของผลงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เป็นวิธีหนึ่งงานการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 19 การจัดสร้างพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น เป็นวิธีหนึ่งงานการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน งบประมาณ 2 ข้อ คือข้อ 28 วิธีการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มของช่างในการผลิต และการจัดจำหน่าย และข้อ 29 วิธีการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การจัดซื้องานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านที่เป็นของเก่าเก็บรักษาไว้เป็นสมบัติส่วนตัว และงบประมาณเห็นด้วย 1 ข้อ คือข้อ 24 การพัฒนางานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านโดยอาชีพทางการค้า งบประมาณใช้ในการผลิตอย่างเหมาะสม เช่น การใช้นํ้ายาเคลือบทาให้มีความคงทน เป็นต้น เป็นวิธีหนึ่งงานการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน

นักศึกษาสถาบันราชภัฏนครราชสีมา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเมื่อพิจารณาโดยรวมอยู่ระดับเห็นด้วย 5 ข้อ คือข้อ 18 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องช่างที่ผลิตงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 23 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การพัฒนาศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านให้มีรูปแบบที่สามารถสนองประโยชน์ใช้สอยเหมาะสมกับชีวิตประจำวันในท้องถิ่น ข้อ 24 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การพัฒนางานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านโดยอาชีพทางการค้า งบประมาณใช้ในการผลิต

อย่างเหมาะสม เช่น การทำให้ยาเคสือบทางที่มีความคงทน เป็นต้น ข้อ 26 วิธีการอนุรักษ์งานศิลป
 ทัศนกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การบรรจุค่าให้มีภาวาชงานศิลปทัศนกรรมพื้นบ้านในสิริตระจาวันมากขึ้น ข้อ
 29 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปทัศนกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การจัดซื้องานศิลปทัศนกรรมพื้นบ้านที่เป็นของเก่า
 เก็บรักษาไว้เป็นสมบัติส่วนตัว และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อจะเห็นได้ว่านักศึกษามีความคิดเห็นอยู่
 ระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 9 ข้อ คือข้อ 16 การเก็บรวบรวมตัวอย่างผลงานศิลปทัศนกรรมพื้นบ้านทั้งที่
 เลิกใช้แล้วและที่ยังใช้ปัจจุบัน เป็นวิธีหนึ่งงานการอนุรักษ์งานศิลปทัศนกรรมพื้นบ้าน ข้อ 17
 การเก็บรวบรวมข้อมูลทุก ๆ ด้านที่เป็นรายละเอียดของผลงานศิลปทัศนกรรมพื้นบ้าน เป็นวิธีหนึ่งงานการ
 อนุรักษ์ศิลปทัศนกรรมพื้นบ้าน ข้อ 19 การจัดสร้างพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น เป็นวิธีหนึ่งงานการอนุรักษ์งานศิลป
 ทัศนกรรมพื้นบ้าน ข้อ 20 การจัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านโดยอาศัยวัดเป็นศูนย์กลางและได้รับความร่วม
 มือจากครู ผู้ปกครองและนักเรียนในท้องถิ่น เป็นวิธีหนึ่งงานการอนุรักษ์งานศิลปทัศนกรรมพื้นบ้าน ข้อ
 21 การที่สถาบันอุดมศึกษาในท้องถิ่นควรเป็นแกนนำและมีบทบาทในการรวบรวมข้อมูล และผลงานศิลป
 ทัศนกรรมพื้นบ้านโดยจัดตั้งเป็นศูนย์วัฒนธรรม เป็นวิธีหนึ่งงานการอนุรักษ์งานศิลปทัศนกรรมพื้นบ้าน ข้อ
 22 การศึกษา วิจัยงานศิลปทัศนกรรมพื้นบ้านเป็นวิธีหนึ่งงานการอนุรักษ์งานศิลปทัศนกรรมพื้นบ้าน ข้อ
 25 การจัดนิทรรศการและทำเอกสารเผยแพร่ให้คนทั่วไป เห็นความสำคัญของงานศิลปทัศนกรรมพื้นบ้าน
 เป็นวิธีหนึ่งงานการอนุรักษ์งานศิลปทัศนกรรมพื้นบ้าน ข้อ 27 การเพิ่มหลักสูตรการเรียนการสอนให้
 ผู้เรียนเห็นความสำคัญของงานศิลปทัศนกรรมพื้นบ้านมากขึ้น เป็นวิธีหนึ่งงานการอนุรักษ์งานศิลปทัศนกรรม
 พื้นบ้าน ข้อ 28 การสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มของช่างงานการผลิตและการจัดจำหน่าย เป็นวิธีหนึ่ง
 งานการอนุรักษ์งานศิลปทัศนกรรมพื้นบ้าน

นักศึกษาสถาบันราชภัฏเพชรบูรณ์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการอนุรักษ์ศิลปทัศนกรรม
 พื้นบ้านเมื่อพิจารณาโดยรวมอยู่ระดับเห็นด้วย 9 ข้อ คือข้อ 17 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปทัศนกรรมพื้น
 บ้าน ได้แก่การเก็บรวบรวมข้อมูลทุก ๆ ด้านที่เป็นรายละเอียดของผลงานศิลปทัศนกรรมพื้นบ้าน ข้อ
 18 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปทัศนกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับช่างที่ผลิตงานศิลป
 ทัศนกรรมพื้นบ้าน ข้อ 20 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปทัศนกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การจัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน
 โดยอาศัยวัดเป็นศูนย์กลางและได้รับความร่วมมือจากครู ผู้ปกครอง และนักเรียนในท้องถิ่น ข้อ 21
 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปทัศนกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การที่สถาบันอุดมศึกษาในท้องถิ่นควรเป็นแกนนำในการ
 เก็บรวบรวมข้อมูล และผลงานศิลปทัศนกรรมพื้นบ้านโดยจัดตั้งเป็นศูนย์วัฒนธรรม ข้อ 22 วิธีการ
 อนุรักษ์งานศิลปทัศนกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การศึกษา วิจัยงานศิลปทัศนกรรมพื้นบ้าน ข้อ 23 วิธีการ
 อนุรักษ์งานศิลปทัศนกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การพัฒนางานศิลปทัศนกรรมพื้นบ้านให้มีรูปแบบที่สามารถสนอง

ประโยชน์ใช้สอยเหมาะสมกับชีวิตประจำวันในห้องกิน ข้อ 26 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรม
พื้นบ้าน ได้แก่การรณรงค์ให้มีการใช้งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในชีวิตประจำวันมากขึ้น ข้อ 27 วิธี
การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่การเพิ่มหลักสูตรการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญ
ของศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมากขึ้น ข้อ 28 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การสนับสนุน
ให้มีการรวมกลุ่มของช่างานการผลิตและการจัดจำหน่าย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจะเห็นว่า
ว่านักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 3 ข้อ คือข้อ 16 การเก็บรวบรวมตัวอย่างผล
งานศิลปหัตถกรรมที่เข้าห้องที่เลิกใช้แล้วและที่ยังงาช้ออยู่ในปัจจุบัน เป็นวิธีที่งานการอนุรักษ์งานศิลปหัตถ
กรรมพื้นบ้าน ข้อ 19 การจัดสร้างพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น เป็นวิธีที่งานการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรม
พื้นบ้าน ข้อ 25 การจัดนิทรรศการและทำเอกสารเผยแพร่ให้คนทั่วไปเห็นความสำคัญของงานศิลป
หัตถกรรมพื้นบ้าน เป็นวิธีที่งานการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ชัดแจ้ง 2 ข้อ คือข้อ 24
วิธีการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การพัฒนางานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านโดยใช้วิทยาการใหม่ ๆ
มาประยุกต์ใช้ในการผลิตอย่างเหมาะสม เช่น การใช้ผ้าเย็บทำหัตถกรรมให้มีความคงทน เป็นต้น และ
ข้อ 29 การจัดซื้องานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านที่เป็นของเก่าเก็บรักษาไว้เป็นสมบัติส่วนตัว เป็นวิธีที่
งานการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน

นักศึกษาสถาบันราชภัฏมหาสารคาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรม
พื้นบ้านเมื่อพิจารณาโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย 12 ข้อ คือข้อ 16 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรม
พื้นบ้าน ได้แก่การเก็บรวบรวมผลงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านที่เลิกใช้แล้ว และที่ยังงาช้ออยู่ในปัจจุบัน
ข้อ 18 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องช่างที่ผลิตงาน
ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 19 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การจัดสร้างพิพิธภัณฑ์
ท้องถิ่น ข้อ 20 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การจัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านโดยอาศัย
วัดเป็นศูนย์กลางและได้รับความร่วมมือจากครู ผู้ปกครอง และนักเรียนในห้องกิน ข้อ 22 วิธีการ
อนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การศึกษา วิจัยงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 23 วิธีการ
อนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การพัฒนางานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านให้มีรูปแบบที่สามารถสนอง
ประโยชน์ใช้สอยเหมาะสมกับชีวิตประจำวันในห้องกิน ข้อ 24 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้น
บ้าน ได้แก่การพัฒนางานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านโดยใช้วิทยาการใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ในการผลิตอย่าง
เหมาะสม เช่น การใช้ผ้าเย็บทำหัตถกรรมให้มีความคงทน เป็นต้น ข้อ 26 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถ
กรรมพื้นบ้าน ได้แก่การรณรงค์ให้มีการใช้งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในชีวิตประจำวันมากขึ้น ข้อ 27
วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การเพิ่มหลักสูตรการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเห็นความ

สำคัญของงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมากขึ้น ข้อ 28 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่ การสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มของช่างในการผลิตและการจัดจำหน่าย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจะ เห็นได้ว่านักศึกษาให้ความสนใจอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 ข้อ คือข้อ 17 วิธีการอนุรักษ์งานศิลป หัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การเก็บรวบรวมข้อมูลทุก ๆ ด้าน ที่เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับผลงานศิลปหัตถ กรรมพื้นบ้าน ข้อ 25 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การจัดนิทรรศการและทำเอก สารเผยแพร่ให้คนทั่วไปเห็นความสำคัญของงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน งบประมาณ 1 ข้อ คือข้อ 29 การจัดซื้องานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านที่เป็นของเก่าเก็บรักษาไว้เป็นสมบัติส่วนตัว เป็นวิธีหนึ่งในการ อนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน

นักศึกษาศาสนาวิชากฎสุวินทร์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรม พื้นบ้านเมื่อพิจารณาโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย 8 ข้อ คือข้อ 16 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้น บ้าน ได้แก่การเก็บรวบรวมตัวอย่างผลงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านทั้งที่เลิกใช้แล้ว และที่ยังใช้อยู่ใน ปัจจุบัน ข้อ 18 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องช่าง ที่ผลิตงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 19 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การจัดสร้าง พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น ข้อ 21 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การที่สถาบันอุดมศึกษาใน ท้องถิ่นควรเป็นแกนนำและมีบทบาทในการรวบรวมข้อมูลและผลงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านโดยจัดตั้งเป็น ศูนย์วัฒนธรรม ข้อ 22 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การศึกษา วิจัยงานศิลปหัตถ กรรมพื้นบ้าน ข้อ 23 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การพัฒนางานศิลปหัตถกรรม พื้นบ้านให้มีรูปแบบที่สามารถสนองประโยชน์ใช้สอยเหมาะสมกับชีวิตประจำวันในท้องถิ่น ข้อ 26 วิธี การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่ การรณรงค์ให้มีการใช้งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในชีวิต ประจำวันมากขึ้น ข้อ 27 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การเพิ่มหลักสูตรการเรียน การสอนให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 ข้อ คือข้อ 17 วิธี การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การเก็บรวบรวมข้อมูลทุก ๆ ด้านที่เป็นรายละเอียดของผล งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 20 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ พื้นบ้านโดยอาศัยวัดเป็นศูนย์กลางและได้รับความร่วมมือจากครู ผู้ปกครองและนักเรียนในท้องถิ่น ข้อ 25 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การจัดนิทรรศการและเอกสารเผยแพร่ให้คนทั่วไป เห็นความสำคัญของงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 28 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มของช่างในการผลิตและการจัดจำหน่าย และงบประมาณ 2 ข้อ คือข้อ 25 การพัฒนางานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านโดยใช้วิทยาการใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ในการผลิตอย่างเหมาะสม

เช่น การใช้น้ำยาเคลือบทาให้มีความคงทน เป็นต้น เป็นวิธีที่เฝ้างานการอนุรักษ์งานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน
ข้อ 29 การจัดซื้องานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านที่เป็นของเก่าเก็บรักษาไว้เป็นสมบัติส่วนตัว เป็นวิธีเฝ้างาน
การอนุรักษ์งานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน

นักศึกษาสถาบันราชภัฏอุดรธานี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม
พื้นบ้านเมื่อพิจารณาโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย 8 ข้อ คือข้อ 18 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปวัฒนธรรมพื้น
บ้าน ได้แก่การเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับช่างที่ผลิตงานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ข้อ 20 วิธีการ
อนุรักษ์งานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ได้แก่การจัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านโดยอาศัยวัดเป็นศูนย์กลางและได้รับ
ความร่วมมือจากครู ผู้ปกครองและนักเรียนท้องถิ่น ข้อ 21 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปวัฒนธรรมพื้น
บ้าน ได้แก่การที่สถาบันอุดมศึกษาในท้องถิ่นควรเป็นแกนนำ และมีบทบาทในการรวบรวมข้อมูลและ
ผลงานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านโดยจัดตั้งเป็นศูนย์วัฒนธรรม ข้อ 22 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปวัฒนธรรม
พื้นบ้าน ได้แก่การศึกษา วิจัยงานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ข้อ 23 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปวัฒนธรรม
พื้นบ้าน ได้แก่การพัฒนาผลงานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านให้มีรูปแบบที่สามารถสนองประโยชน์ใช้สอยเหมาะ
สมกับชีวิตประจำวัน ข้อ 26 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ได้แก่การรณรงค์ให้มีการใช้
งานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านในชีวิตประจำวันมากขึ้น ข้อ 27 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน
ได้แก่การเพิ่มหลักสูตรการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ข้อ 28
วิธีการอนุรักษ์งานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ได้แก่การสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มของช่างานการผลิตและ
การจัดจำหน่าย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจะเห็นได้ว่านักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย
อย่างยิ่ง 4 ข้อ คือข้อ 16 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ได้แก่การเก็บรวบรวมตัวอย่างผล
งานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านทั้งที่เลิกใช้แล้วและที่ยังใช้อยู่ปัจจุบัน ข้อ 17 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปวัฒนธรรม
พื้นบ้าน ได้แก่การเก็บรวบรวมข้อมูลทุก ๆ ด้าน ที่เป็นรายละเอียดของผลงานศิลปวัฒนธรรม
พื้นบ้าน ข้อ 19 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ได้แก่การจัดสร้างพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น ข้อ
25 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ได้แก่การจัดนิทรรศการและทำเอกสารเผยแพร่ให้คนทั่ว
ไปเห็นความสำคัญของงานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน และไม่เห็นด้วย 2 ข้อ คือข้อ 24 วิธีการอนุรักษ์
ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ได้แก่การพัฒนาผลงานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านโดยใช้วิทยาการใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้
งานการผลิตอย่างเหมาะสม เช่น การใช้น้ำยาเคลือบทาให้มีความคงทน เป็นต้น เป็นวิธีเฝ้างานการ
อนุรักษ์งานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน และข้อ 29 การจัดซื้องานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านที่เป็นของเก่าเก็บ
รักษาไว้เป็นสมบัติส่วนตัว เป็นวิธีเฝ้างานการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน

นักศึกษาสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการอนุรักษ์งานศิลปวัฒนธรรม

พื้นบ้านเมื่อพิจารณาโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย 9 ข้อ คือข้อ 17 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การเก็บรวบรวมข้อมูลทุก ๆ ด้าน ที่เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับผลงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 18 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องช่างที่ผลิตงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 20 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การจัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านโดยอาศัยวัดเป็นศูนย์กลางและได้รับความร่วมมือจากครู ผู้ปกครองและนักเรียนในท้องถิ่น ข้อ 21 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การที่สถาบันอุดมศึกษาในท้องถิ่นควรเป็นแกนนำและมีบทบาทในการรวบรวมข้อมูลและผลงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านโดยจัดตั้งเป็นศูนย์วัฒนธรรม ข้อ 22 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การศึกษา วิจัยงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 23 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การพัฒนารูปแบบงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านให้มีรูปแบบที่สามารถสนองพระชนนาชีสอยเหมาะสมกับชีวิตประจำวันในท้องถิ่น ข้อ 26 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การวางราคาให้มีการใช้งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในชีวิตประจำวันมากขึ้น ข้อ 27 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การเพิ่มหลักสูตรการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมากขึ้น ข้อ 28 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มของช่างในการผลิตและการจัดจำหน่าย เห็นด้วยอย่างยิ่ง 3 ข้อ คือข้อ 16 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่การเก็บรวบรวมตัวอย่างผลงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านทั้งที่เลิกใช้แล้วและที่ยังใช้อยู่ในปัจจุบัน ข้อ 19 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การจัดสร้างพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น ข้อ 25 วิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การจัดนิทรรศการและทำเอกสาร เผยแพร่ให้คนทั่วไปเห็นความสำคัญของงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน และไม่น่าใจ 2 ข้อ คือข้อ 24 การพัฒนางานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านโดยใช้วิทยาการใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ในการผลิตอย่างเหมาะสม เช่น การใช้ผ้าเย็บเคลือบทำให้มีความคงทน เป็นต้นเป็นวิธีหนึ่งในการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 29 การจัดซื้องานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านที่เป็นของเก่าเก็บรักษาไว้เป็นสมบัติส่วนตัว เป็นวิธีหนึ่งในการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน

ค . บทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน

นักศึกษาคณะครุศาสตร์ โปรแกรมวิชาศิลปศึกษา สถาบันราชภัฏทั้ง 13 สถาบัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเมื่อพิจารณาโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย 9 ข้อ ที่ว่าบทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่ ข้อ 30 การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนที่เอื้ออำนวยต่อการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 31

การผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 32 การสนับสนุนกิจกรรมของนักศึกษาในการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 33 การเป็นหน่วยงานที่ทำการศึกษา วิจัยงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 34 การเป็นผู้นำในการพัฒนารูปแบบงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านให้สอดคล้องกับชีวิตประจำวัน ข้อ 35 การให้บริการแก่สังคมในการจัดทำเอกสารเผยแพร่ งานอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 36 การร่วมมือกับส่วนราชการและหน่วยงานอื่นในการอนุรักษ์ ส่งเสริมงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 38 การรวบรวมทำเนียบบุคคลและแหล่งผลิตงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในแต่ละท้องถิ่น เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการศึกษา วิจัย ข้อ 39 การเปิดอบรมวิชาช่างที่เกี่ยวกับศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านให้แก่บุคคลทั่วไป และเห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 ข้อ คือข้อ 37 บทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่ การเป็นผู้จัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและผลงานรวมทั้งแหล่งที่มา เพื่อการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน

นักศึกษาสถาบันราชภัฏเชียงใหม่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เมื่อพิจารณาโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยทั้ง 10 ข้อ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจะเห็นว่า นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งในข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อ 33 บทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่ การเป็นหน่วยงานที่ทำการศึกษา วิจัยค้นคว้างานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน

นักศึกษาสถาบันราชภัฏเชียงราย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เมื่อพิจารณาโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย 8 ข้อ ที่ว่า บทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ ข้อ 31 การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนที่เอื้ออำนวยต่อการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 32 การสนับสนุนกิจกรรมของนักศึกษาในการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 34 การเป็นผู้นำในการพัฒนางานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านให้สอดคล้องกับชีวิตประจำวัน ข้อ 35 การให้บริการแก่สังคมในการจัดทำเอกสารเผยแพร่ งานอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 36 การร่วมมือกับส่วนราชการและหน่วยงานอื่นในการอนุรักษ์ ส่งเสริมงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 37 การเป็นผู้จัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและผลงาน รวมทั้งแหล่งที่มา เพื่อการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 38 การรวบรวมทำเนียบบุคคลและแหล่งผลิตงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในแต่ละท้องถิ่น เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการศึกษา วิจัย ข้อ 39 การเปิดอบรมวิชาช่างที่เกี่ยวกับศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านให้แก่บุคคลทั่วไป และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจะเห็นว่านักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 ข้อ คือข้อ 30 บทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่ การจัดหลักสูตรการเรียนการสอน

ที่เอื้ออำนวยต่อการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน และข้อ 33 บทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การเป็นหน่วยงานที่ทำการศึกษาด้านคว้า วิจัยงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน นักศึกษาสถาบันราชภัฏกาญจนบุรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เมื่อพิจารณาโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย 6 ข้อ ที่ว่า บทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ ข้อ 30 การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนที่เอื้ออำนวยต่อการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 31 การผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 32 การสนับสนุนกิจกรรมของนักศึกษาในการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 33 การเป็นหน่วยงานที่ทำการศึกษาวิจัยค้นคว้างานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 34 การเป็นผู้นำในการพัฒนารูปแบบงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านให้สอดคล้องกับชีวิตประจำวัน ข้อ 38 การเปิดอบรมวิชาช่างที่เกี่ยวกับศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านให้แก่บุคคลทั่วไป และนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 ข้อ คือข้อ 35 บทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การให้บริการแก่สังคมในการจัดทำเอกสารเผยแพร่งานอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 36 บทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การร่วมมือกับส่วนราชการและหน่วยงานอื่นในการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 37 บทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การเป็นผู้จัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและผลงาน รวมทั้งแหล่งที่มา ข้อ 39 บทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การเปิดอบรมวิชาช่างที่เกี่ยวกับศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านให้แก่บุคคลทั่วไป

นักศึกษาสถาบันราชภัฏจอมบึง เลย์ และมหาสารคาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เมื่อพิจารณาโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย 9 ข้อ ที่ว่าบทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ ข้อ 30 การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนที่เอื้ออำนวยต่อการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 31 การผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 32 การสนับสนุนกิจกรรมของนักศึกษาในการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 33 การเป็นหน่วยงานที่ทำการศึกษาวิจัยงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 34 การเป็นผู้นำในการพัฒนารูปแบบงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านให้สอดคล้องกับชีวิตประจำวัน ข้อ 35 การให้บริการแก่สังคมในการจัดทำเอกสารเผยแพร่งานอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 36 การร่วมมือกับส่วนราชการและหน่วยงานอื่นในการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 38 การรวบรวมทำเนียบบุคคลและแหล่งผลิตงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในแต่ละท้องถิ่น

เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการศึกษา วิจัย ข้อ 39 บทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านให้แก่บุคคลทั่วไป และนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 ข้อ คือข้อ 37 บทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านได้แก่ การเป็นผู้จัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและผลงาน รวมทั้งแหล่งที่มาเพื่อการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน

นักศึกษาสถาบันราชภัฏรำไพพรรณี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน เมื่อพิจารณาโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย 7 ข้อ ที่ว่าบทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์งานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ได้แก่ ข้อ 30 การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนที่เอื้ออำนวยต่อการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ข้อ 31 การผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ข้อ 32 การสนับสนุนกิจกรรมของนักศึกษาในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ข้อ 34 การเป็นผู้นำในการพัฒนารูปแบบงานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านให้สอดคล้องกับชีวิตประจำวัน ข้อ 36 การร่วมมือกับส่วนราชการและหน่วยงานอื่นในการอนุรักษ์ส่งเสริมงานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ข้อ 37 การเป็นผู้จัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและผลงาน รวมทั้งแหล่งที่มาเพื่อการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ข้อ 38 การรวบรวมทำเนียบบุคคลและแหล่งผลิตงานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านในแต่ละท้องถิ่น เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการศึกษา วิจัย และนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 ข้อ คือข้อ 33 บทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านได้แก่ การเป็นหน่วยงานที่ทำการศึกษาวิจัย ค้นคว้างานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ข้อ 35 บทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ได้แก่ การให้บริการแก่สังคมในการจัดหาเอกสารเผยแพร่งานอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน และข้อ 39 บทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ได้แก่ การเปิดอบรมวิชาช่างที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านให้แก่บุคคลทั่วไป

นักศึกษาสถาบันราชภัฏสงขลา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน เมื่อพิจารณาโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยทั้ง 10 ข้อ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจะเห็นว่า นักศึกษามีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อ 37 บทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ได้แก่การเป็นผู้จัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและผลงาน รวมทั้งแหล่งที่มา

นักศึกษาสถาบันราชภัฏนครราชสีมา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน เมื่อพิจารณาโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย 5 ข้อ ที่ว่าบทบาทในการอนุรักษ์งานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านของสถาบันราชภัฏได้แก่ ข้อ 34 การเป็นผู้นำในการพัฒนางาน

ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านให้สอดคล้องกับชีวิตประจำวัน ข้อ 35 การให้บริการแก่สังคมในการจัดทำเอกสารเผยแพร่งานอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 36 การร่วมมือกับส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องงานการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 38 การรวบรวมทำเฝ้ายบุคคลและแหล่งผลิตงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในแต่ละท้องถิ่น เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการศึกษา วิจัย ข้อ 39 การเปิดอบรมวิชาช่างที่เกี่ยวกับศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านให้แก่บุคคลทั่วไป และนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างถึง 5 ข้อ คือข้อ 30 บทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่ การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนที่เอื้ออำนวยต่อการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 31 บทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่การผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจงานการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 32 บทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่การสนับสนุนกิจกรรมของนักศึกษาในการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 33 บทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การเป็นหน่วยงานที่ทำการศึกษา วิจัยงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 37 บทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การเป็นผู้จัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและผลงาน รวมทั้งแหล่งที่มา

นักศึกษาสถาบันราชภัฏเพชรบูรณ์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เมื่อพิจารณาโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย 8 ข้อ ที่ว่าบทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ ข้อ 30 การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนที่เอื้ออำนวยต่อการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 31 การผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจงานการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 32 การสนับสนุนกิจกรรมของนักศึกษาในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 34 การเป็นผู้นำในการพัฒนารูปแบบงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านให้สอดคล้องกับชีวิตประจำวัน ข้อ 35 การให้บริการแก่สังคมในการจัดทำเอกสาร เผยแพร่ งานอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 36 การร่วมมือกับส่วนราชการและหน่วยงานอื่นในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 38 การรวบรวมทำเฝ้ายบุคคลและแหล่งผลิตงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในแต่ละท้องถิ่น เพื่อ เป็นฐานข้อมูลในการศึกษา วิจัย ข้อ 39 การ เปิดอบรมวิชาช่างที่เกี่ยวกับศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านให้แก่บุคคลทั่วไป และนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างถึง 2 ข้อ คือข้อ 33 บทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การให้บริการแก่สังคมในการจัดทำเอกสารเผยแพร่งานอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน และข้อ 37 บทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การ เป็นผู้จัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลและผลงาน รวมทั้งแหล่งที่มา

นักศึกษาสถาบันราชภัฏสุรินทร์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของสถาบันราชภัฏในการ

อนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เมื่อพิจารณาโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย 9 ข้อ ที่ว่าบทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ข้อ 30 การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนที่เอื้ออำนวยต่อการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 31 การผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 32 การสนับสนุนกิจกรรมของนักศึกษาในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 33 การเป็นหน่วยงานที่ทำการศึกษาวิจัย ค้นคว้างานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 35 การให้บริการแก่สังคม ในการจัดทำเอกสารเผยแพร่งานอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 36 การร่วมมือกับส่วนราชการและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องงานการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 37 การเป็นผู้จัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและผลงาน รวมทั้งแหล่งที่มาเพื่อการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 38 การรวบรวมทำเนียบบุคคลและแหล่งผลิตงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในแต่ละท้องถิ่น เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการศึกษา วิจัย ข้อ 39 การเปิดอบรมวิชาช่างที่เกี่ยวกับศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านให้แก่บุคคลทั่วไป และนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่เห็นด้วย 1 ข้อ คือข้อ 34 บทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การเป็นผู้นำงานการพัฒนารูปแบบงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านให้สอดคล้องกับชีวิตประจำวัน

นักศึกษาสถาบันราชภัฏอุดรธานี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เมื่อพิจารณาโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย 7 ข้อ ที่ว่าบทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ ข้อ 31 การผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจงานเรื่องการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 32 การสนับสนุนกิจกรรมของนักศึกษาในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 34 การเป็นผู้นำงานการพัฒนารูปแบบงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านให้สอดคล้องกับชีวิตประจำวัน ข้อ 35 การให้บริการแก่สังคมในการจัดทำเอกสารเผยแพร่งานอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 36 การร่วมมือกับส่วนราชการและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องงานการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 38 การรวบรวมทำเนียบบุคคลและแหล่งผลิตงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในแต่ละท้องถิ่น เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการศึกษา วิจัย ข้อ 39 การเปิดอบรมวิชาช่างที่เกี่ยวกับศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านให้แก่บุคคลทั่วไป และนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 3 ข้อ คือข้อ 30 บทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนที่เอื้ออำนวยต่อการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 33 บทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การเป็นหน่วยงานที่ทำการศึกษาวิจัย ค้นคว้างานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน และข้อ 37 บทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่การเป็นผู้จัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและผลงานรวมทั้งแหล่งที่มา

นักศึกษาศาสนาบัณฑิตวิทยาลัย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน เมื่อพิจารณาโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย 7 ข้อ ที่ว่าบทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ได้แก่ ข้อ 30 การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนที่เอื้ออำนวยต่อการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ข้อ 31 การผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ข้อ 32 การสนับสนุนกิจกรรมของนักศึกษาในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ข้อ 34 การเป็นผู้นำในการพัฒนารูปแบบงานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ให้สอดคล้องกับชีวิตประจำวัน ข้อ 35 การให้บริการแก่สังคมในการจัดทำเอกสารเผยแพร่งานอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ข้อ 38 การรวบรวมทำเนียบบุคคลและแหล่งผลิตงานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านในแต่ละท้องถิ่นเพื่อเป็นฐานข้อมูลในการศึกษา วิจัย ข้อ 39 การเปิดอบรมวิชาช่างที่เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านให้แก่บุคคลทั่วไป และนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 3 ข้อ คือข้อ 33 บทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านได้แก่ การเป็นหน่วยงานที่ทำการศึกษาค้นคว้างานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ข้อ 36 บทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ได้แก่ การร่วมมือกับทางราชการและหน่วยงานอื่นในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน และ ข้อ 37 บทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านได้แก่ การเป็นผู้จัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและผลงาน รวมทั้งแหล่งที่มา เพื่อการอนุรักษ์งานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน

ง. บทบาทของนักศึกษาศาสนาบัณฑิตวิทยาลัยในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน

นักศึกษาคณะครุศาสตร์ โพรแกรมวิชาศิลปศึกษา สถาบันราชภัฏทั้ง 13 สถาบันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของนักศึกษาศาสนาบัณฑิตวิทยาลัยในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน เมื่อพิจารณาโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย 7 ข้อ ที่ว่าบทบาทของนักศึกษาศาสนาบัณฑิตวิทยาลัยในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านได้แก่ ข้อ 42 การสนับสนุนกิจกรรมของนักเรียนในเรื่องการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ข้อ 43 การจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ในเรื่องการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านในโรงเรียน ข้อ 44 การเป็นผู้ศึกษารวบรวมผลงานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ข้อ 45 การเป็นผู้ทำการวิจัยงานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ข้อ 46 การให้ความร่วมมือกับสถาบันราชภัฏและหน่วยงานอื่นในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ข้อ 48 การมีบทบาทในการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้เห็นความสำคัญของงานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ข้อ 51 การใช้งานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านเพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีของการใช้งานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านในชีวิตประจำวัน และนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 ข้อ คือข้อ 40 บทบาทของนักศึกษาศาสนาบัณฑิตวิทยาลัยในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านได้แก่ การทำความเข้าใจวิธีการ

อนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเพื่อการถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง ชื่อ 41 บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่การถ่ายทอด และปลูกจิตสำนึกให้รัก เรียนาน เรื่องการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในฐานะครู อาจารย์ ชื่อ 47 บทบาทในการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านของนักศึกษาสถาบันราชภัฏได้แก่ การมีบทบาทในการจัดนิทรรศการให้ความรู้และเผยแพร่งานด้านการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านให้แก่คนทั่วไป และชื่อ 49 บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การเป็นผู้นำในการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน และชมเน่าจ 1 ชื่อ คือชื่อ 50 บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การเป็นผู้นำในการพัฒนารูปแบบของงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านให้สอดคล้องกับชีวิตประจำวัน

นักศึกษาสถาบันราชภัฏ เชียงใหม่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เมื่อพิจารณาโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย 10 ชื่อ ที่ว่าบทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ ชื่อ 40 การทำความเข้าใจถึงวิธีการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เพื่อการถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง ชื่อ 41 สามารถถ่ายทอดและปลูกจิตสำนึกในเรื่องการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในฐานะครูอาจารย์ ชื่อ 42 การสนับสนุนกิจกรรมของนักเรียน เรื่องการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ชื่อ 44 การเป็นผู้ศึกษารวบรวมผลงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ชื่อ 45 การเป็นผู้ทำการวิจัยงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ชื่อ 46 การให้ความร่วมมือกับสถาบันราชภัฏ และหน่วยงานอื่นในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ชื่อ 47 การมีบทบาทในการจัดนิทรรศการให้ความรู้และเผยแพร่งานด้านการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านให้แก่คนทั่วไป ชื่อ 48 การมีบทบาทในการตรงคำให้คนทั่วไปเห็นความสำคัญของงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในชีวิตประจำวัน ชื่อ 49 การเป็นผู้นำในการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านในชุมชน ชื่อ 51 การใช้งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีของการส่งเสริมงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในชีวิตประจำวัน และนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับชมเน่าจ 2 ชื่อ คือชื่อ 43 บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ในเรื่องการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในโรงเรียน และชื่อ 50 บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การเป็นผู้นำในการพัฒนารูปแบบของงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านให้สอดคล้องกับชีวิตประจำวัน

นักศึกษาสถาบันราชภัฏ เชียงราย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เมื่อพิจารณาโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย 6 ชื่อ ที่ว่าบทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ ชื่อ 42 การสนับสนุนกิจกรรมของนักเรียน เรื่องการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ชื่อ 44 การเป็นผู้ศึกษารวบรวมผลงานศิลป

หัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 45 การเป็นผู้ทำการวิจัยงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 46 การให้ความร่วมมือกับสถาบันราชภัฏและหน่วยงานอื่นในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 48 การมีบทบาทในการรณรงค์ให้คนทั่วไปเห็นความสำคัญของงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 51 การใช้งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีของการใช้งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในชีวิตประจำวัน และนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 ข้อ คือข้อ 40 บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การทำความเข้าใจถึงวิธีการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเพื่อการถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง ข้อ 41 บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ สามารถถ่ายทอด และปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนในเรื่องการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในฐานะครูอาจารย์ ข้อ 47 บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การมีบทบาทในการจัดนิทรรศการให้ความรู้ และเผยแพร่งานด้านการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 49 บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่การเป็นผู้ดำเนินการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านในชุมชน และในน้ำใจ 2 ข้อ คือข้อ 43 บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้เรื่องการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในโรงเรียน ข้อ 50 บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การเป็นผู้ดำเนินการพัฒนารูปแบบของงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านให้สอดคล้องกับชีวิตประจำวัน

นักศึกษาสถาบันราชภัฏกาญจนบุรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เมื่อพิจารณาโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย 7 ข้อที่รับบทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ ข้อ 40 การทำความเข้าใจถึงวิธีการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเพื่อการถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง ข้อ 41 สามารถถ่ายทอด และปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนในเรื่องการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในฐานะครูอาจารย์ ข้อ 42 การสนับสนุนกิจกรรมของนักเรียนในเรื่องการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 43 การจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ในเรื่องการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 44 การเป็นผู้ศึกษารวบรวมผลงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 45 การเป็นผู้ทำการวิจัยงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 48 การมีบทบาทในการรณรงค์ให้คนทั่วไปเห็นความสำคัญของงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน และนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 ข้อ คือข้อ 46 บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การให้ความร่วมมือกับสถาบันราชภัฏและหน่วยงานอื่นในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 47 บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การมีบทบาทในการจัดนิทรรศการให้ความรู้และเผยแพร่งานด้านการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่

คนที่ว่าไป ข้อ 49 บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านได้แก่ การเป็นผู้ริเริ่มการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านในชุมชน ข้อ 51 บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านได้แก่การริเริ่มงานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีของการส่งเสริมงานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านในจังหวัดประจวบ และแม่เฒ่า 1 ข้อ คือข้อ 50 บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านได้แก่ การเป็นผู้ริเริ่มการพัฒนารูปแบบของงานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านให้สอดคล้องกับชีวิตประจำวัน

นักศึกษาสถาบันราชภัฏจอมบึงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน เมื่อพิจารณาโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย 8 ข้อ ที่ว่าบทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านได้แก่ ข้อ 40 การหาความรู้ความเข้าใจงานวิธีการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ข้อ 41 สามารถถ่ายทอดและปลูกจิตสำนึกให้เด็กเรียนในเรื่องการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ข้อ 42 การสนับสนุนกิจกรรมของเด็กเรียนในเรื่องการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ข้อ 43 การจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้เรื่องการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านในโรงเรียน ข้อ 44 การเป็นผู้ศึกษารวบรวมผลงานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ข้อ 45 การเป็นผู้ทำการศึกษาวิจัยงานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ข้อ 46 การให้ความร่วมมือกับสถาบันราชภัฏและหน่วยงานอื่นในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ข้อ 51 การริเริ่มงานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านเพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการส่งเสริมงานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน และนักศึกษาสถาบันราชภัฏมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 ข้อ คือข้อ 49 บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านได้แก่ การเป็นผู้ริเริ่มการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านในชุมชน ข้อ 47 บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านได้แก่ การมีบทบาทในการรณรงค์ให้คนทั่วไปเห็นความสำคัญของงานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านในชีวิตประจำวัน แม่เฒ่า 2 ข้อ คือข้อ 48 บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านได้แก่ การมีบทบาทในการรณรงค์ให้คนทั่วไปเห็นความสำคัญของงานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน และข้อ 50 บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านได้แก่ การเป็นผู้ริเริ่มการพัฒนารูปแบบของงานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านให้สอดคล้องกับชีวิตประจำวัน

นักศึกษาสถาบันราชภัฏรำไพพรรณี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านเมื่อพิจารณาโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย 4 ข้อ ที่ว่าบทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านได้แก่ ข้อ 43 การจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ในเรื่องการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านในโรงเรียน ข้อ 44 การเป็นผู้ศึกษารวบรวมผล

งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 45 การเป็นผู้วิจัยงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 47 การมีบทบาทในการจัดนิทรรศการให้ความรู้และเผยแพร่งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านให้แก่คนทั่วไป และนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 7 ข้อ คือข้อ 40 บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การทำความเข้าใจถึงวิธีการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเพื่อการถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง ข้อ 41 บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ สามารถถ่ายทอด และปลูกฝังจิตสำนึกให้นักเรียนในเรื่องการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในฐานะครู อาจารย์ ข้อ 42 บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การสนับสนุนกิจกรรมของนักเรียนในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 46 บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่ การให้ความร่วมมือกับสถาบันราชภัฏ และหน่วยงานอื่นในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 48 บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การมีบทบาทในด้านการประชาสัมพันธ์ให้คนทั่วไปเห็นความสำคัญของศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในชีวิตประจำวัน ข้อ 49 บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การเป็นผู้นำในการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านในชุมชน ข้อ 51 บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การใช้งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีของการส่งเสริมงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในชีวิตประจำวัน และไม่นำใจ 1 ข้อ คือข้อ 50 บทบาทของนักศึกษานในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การเป็นผู้นำในการพัฒนารูปแบบงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านให้สอดคล้องกับชีวิตประจำวัน

นักศึกษาสถาบันราชภัฏสงขลามีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เมื่อพิจารณาโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย 10 ข้อ ที่ว่าบทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ ข้อ 40 การทำความเข้าใจถึงวิธีการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเพื่อการถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง ข้อ 41 สามารถถ่ายทอดและปลูกฝังจิตสำนึกให้นักเรียนในเรื่องการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในฐานะครู อาจารย์ ข้อ 42 การสนับสนุนกิจกรรมของนักเรียนในเรื่องการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 43 การจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ในเรื่องการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 44 การเป็นผู้นำรวบรวมผลงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 45 การเป็นผู้ทำการวิจัยงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 46 การให้ความร่วมมือกับสถาบันราชภัฏและหน่วยงานอื่นในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 48 การมีบทบาทในด้านการประชาสัมพันธ์ให้คนทั่วไปเห็นความสำคัญของงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 50 การเป็นผู้นำในการพัฒนารูปแบบของงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านให้สอดคล้องกับชีวิตประจำวัน ข้อ 51 การใช้งานศิลป

หัตถกรรมพื้นบ้านเพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีของการส่งเสริมงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในชีวิตประจำวัน และ นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 ข้อคือข้อ 47 บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏ ในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การมีบทบาทในด้านการจัดนิทรรศการให้ความรู้และเผยแพร่ งานด้านการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านให้แก่คนทั่วไป และข้อ 49 บทบาทของนักศึกษาสถาบัน ราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การเป็นผู้นำในการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านในชุมชน

นักศึกษาสถาบันราชภัฏเลยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการ อนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เมื่อพิจารณาโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย 6 ข้อ ที่ว่าบทบาทของนัก ศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ ข้อ 43 การจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ งานเรื่องการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในโรงเรียน ข้อ 44 การเป็นผู้ศึกษารวบรวมผลงานศิลป หัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 45 การเป็นผู้ทำการวิจัยงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 46 การให้ความ ร่วมมือกับสถาบันราชภัฏและหน่วยงานอื่นในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 48 การมีบทบาท ในด้านการณรงค์ให้คนทั่วไปเห็นความสำคัญของงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 51 การใช้งานศิลป หัตถกรรมพื้นบ้านเพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีของการส่งเสริมงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน และนักศึกษามีความ เห็นด้วยอย่างยิ่ง 5 ข้อ คือข้อ 40 บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้น บ้านได้แก่ การทำความเข้าใจถึงวิธีการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเพื่อการถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้อย่าง ถูกต้อง ข้อ 41 บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การ สามารถถ่ายทอด และปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนในเรื่องการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในฐานะครู อาจารย์ ข้อ 42 บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การ สนับสนุนกิจกรรมของนักเรียนในเรื่องการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 47 บทบาทของนักศึกษា สถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่การมีบทบาทในด้านการจัดนิทรรศการให้ความรู้ และเผยแพร่งานด้านการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 49 บทบาทของสถาบันราชภัฏในการ อนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การเป็นผู้จัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านในชุมชน และไม่แน่ใจ 1 ข้อ คือข้อ 50 บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การเป็นผู้นำ ในการพัฒนารูปแบบงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านให้สอดคล้องกับชีวิตประจำวัน

นักศึกษาสถาบันราชภัฏนครราชสีมา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของนักศึกษาสถาบัน ราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเมื่อพิจารณาโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย 3 ข้อ ที่ว่าบทบาท ของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่ ข้อ 45 การเป็นผู้ทำการวิจัย งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 48 การมีบทบาทในด้านการรณรงค์ให้คนทั่วไปเห็นความสำคัญของ

งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 51 การใช้งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีของการส่งเสริมงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน และนักศึกษามีความเห็นด้วยอย่างยิ่ง 8 ข้อ คือข้อ 40 บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การทำความเข้าใจถึงวิธีการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเพื่อการถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง ข้อ 41 บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การสามารถถ่ายทอดและปลูกจิตสำนึกให้นักเรียน เรื่องการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในฐานะครูอาจารย์ ข้อ 42 บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่การสนับสนุนกิจกรรมของนักเรียน เรื่องการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 43 บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ เรื่องการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในโรงเรียน ข้อ 44 บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การเป็นผู้ศึกษารวบรวมผลงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 46 บทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การให้ความร่วมมือกับสถาบันราชภัฏ และหน่วยงานอื่นในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 47 บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การมีบทบาทในการจัดนิทรรศการให้ความรู้ และเผยแพร่งานด้านการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านให้แก่คนทั่วไป ข้อ 49 บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การเป็นผู้ดำเนินการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน และในแง่ใจ 1 ข้อ คือข้อ 50 บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่การเป็นผู้ดำเนินการพัฒนางานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านให้สอดคล้องกับชีวิตประจำวัน

นักศึกษาสถาบันราชภัฏเพชรบูรณ์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เมื่อพิจารณาโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย 8 ข้อ ที่ว่าบทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ ข้อ 42 การสนับสนุนกิจกรรมของนักเรียน เรื่องการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 43 การจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ เรื่องการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 44 การเป็นผู้ศึกษารวบรวมผลงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 45 การเป็นผู้ทำการวิจัยงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 46 การให้ความร่วมมือกับสถาบันราชภัฏและหน่วยงานอื่นในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 48 การมีบทบาทในด้านการรณรงค์ให้คนทั่วไปเห็นความสำคัญของงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 49 การเป็นผู้ดำเนินการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านในชุมชน ข้อ 51 การใช้งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีของการส่งเสริมงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน และนักศึกษามีความเห็นด้วยอย่างยิ่ง 3 ข้อ คือข้อ 40 บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การทำความเข้าใจถึงวิธีการอนุรักษ์

ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเพื่อการถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง ข้อ 41 บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การสามารถถ่ายทอดและปลูกจิตสำนึกให้นักเรียน เรื่องการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในฐานะครูอาจารย์ และไม่แน่ใจ 1 ข้อ คือข้อ 50 บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การเป็นผู้นำในการพัฒนารูปแบบงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านให้สอดคล้องกับชีวิตประจำวัน

นักศึกษาสถาบันราชภัฏมหาสารคาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเมื่อพิจารณาโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย 7 ข้อ ที่ว่าบทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ ข้อ 42 การสนับสนุนกิจกรรมของนักเรียน เรื่องการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 43 การจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ในเรื่องการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในโรงเรียน ข้อ 44 การเป็นผู้ศึกษารวบรวมผลงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 45 การเป็นผู้ทำการวิจัยงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 46 การให้ความร่วมมือกับสถาบันราชภัฏและหน่วยงานอื่นในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 48 การมีบทบาทในด้านการประชาสัมพันธ์ไปเห็นความสำคัญของงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 51 การนำชิ้นงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีของการส่งเสริมงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในชีวิตประจำวัน และนักศึกษาที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 ข้อ คือข้อ 40 บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การทำความเข้าใจวิธีการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเพื่อการถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง ข้อ 41 บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ สามารถถ่ายทอดและปลูกจิตสำนึกให้นักเรียน เรื่องการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 47 บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การมีบทบาทในการจัดนิทรรศการให้ความรู้ และเผยแพร่งานด้านการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านให้แก่คนทั่วไป ข้อ 49 บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การเป็นผู้จัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านในชุมชน

นักศึกษาสถาบันราชภัฏสุรินทร์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เมื่อพิจารณาโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย 10 ข้อ ที่ว่าบทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ ข้อ 40 การทำความเข้าใจวิธีการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเพื่อการถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง ข้อ 41 สามารถถ่ายทอดและปลูกจิตสำนึกให้นักเรียน เรื่องการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในฐานะครู อาจารย์ ข้อ 42 การสนับสนุนกิจกรรมของนักเรียน เรื่องการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 43 การจัดกิจกรรม

เผยแพร่ความรู้ในเรื่องการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในโรงเรียน ข้อ 44 การเป็นผู้ศึกษารวบรวมผลงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 45 การเป็นผู้ทำการวิจัยงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 47 การมีบทบาทในการจัดนิทรรศการให้ความรู้ และเผยแพร่งานด้านการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านให้แก่คนทั่วไป ข้อ 48 การมีบทบาทในการรณรงค์ให้คนทั่วไปเห็นความสำคัญของงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 49 การเป็นผู้นำในการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านในชุมชน ข้อ 51 การใช้งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีของการส่งเสริมงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน และนักศึกษามีความเห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 ข้อ คือข้อ 46 บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การให้ความร่วมมือกับสถาบันราชภัฏและหน่วยงานอื่นในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านและไม่แน่ใจ 1 ข้อ คือข้อ 50 บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การเป็นผู้นำในการพัฒนารูปแบบงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านให้สอดคล้องกับชีวิตประจำวัน

นักศึกษาสถาบันราชภัฏอุตรดิตถ์ไม่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เมื่อพิจารณาโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย 9 ข้อ ที่ว่าบทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ ข้อ 40 การทำความเข้าใจถึงวิธีการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเพื่อการถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง ข้อ 41 สามารถถ่ายทอดและปลูกจิตสำนึกให้เด็ก เยาวชน เรื่องการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในฐานะครู อาจารย์ ข้อ 42 การสนับสนุนกิจกรรมของนักเรียน เรื่องการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 43 การจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ในเรื่องการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในโรงเรียน ข้อ 44 การเป็นผู้ศึกษารวบรวมผลงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 45 การเป็นผู้ทำการวิจัยงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 47 การมีบทบาทในการจัดนิทรรศการให้ความรู้ และเผยแพร่งานด้านการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านให้แก่คนทั่วไป ข้อ 48 การมีบทบาทในการรณรงค์ให้คนทั่วไปเห็นความสำคัญของงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในชีวิตประจำวัน ข้อ 51 การใช้งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีของการส่งเสริมงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในชีวิตประจำวัน และนักศึกษามีความเห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 ข้อ คือข้อ 46 บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การให้ความร่วมมือกับสถาบันราชภัฏและหน่วยงานอื่นในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 49 บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การเป็นผู้นำในการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านในชุมชน และไม่แน่ใจ 1 ข้อ คือข้อ 50 บทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การเป็นผู้นำในการพัฒนารูปแบบของงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านให้สอดคล้องกับชีวิตประจำวัน

นักศึกษาศาสนาบ้านราชภัฏบุรีรัมย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของนักศึกษาศาสนาบ้านราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เมื่อพิจารณาโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย 6 ข้อ ที่ว่าบทบาทของนักศึกษาศาสนาบ้านราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ ข้อ 43 การจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ในเรื่องการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในโรงเรียน ข้อ 44 การเป็นผู้ศึกษารวบรวมผลงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 45 การเป็นผู้ทำการวิจัยงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 48 การมีบทบาทในการรณรงค์ให้คนทั่วไปเห็นความสำคัญของงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในชีวิตประจำวัน ข้อ 49 การเป็นผู้ดำเนินการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านในชุมชน ข้อ 51 การใช้งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเพื่อเป็นตัวอย่างที่ดำเนินการส่งเสริมงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในชีวิตประจำวัน และนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 5 ข้อ คือข้อ 40 บทบาทของนักศึกษาศาสนาบ้านราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่การทำความเข้าใจถึงวิธีการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเพื่อการถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง ข้อ 41 บทบาทของนักศึกษาศาสนาบ้านราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ สามารถถ่ายทอดและปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนในเรื่องการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในฐานะครู อาจารย์ ข้อ 42 บทบาทของนักศึกษาศาสนาบ้านราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การสนับสนุนกิจกรรมของนักเรียนในเรื่องการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 46 บทบาทของนักศึกษาศาสนาบ้านราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การให้ความร่วมมือกับสถาบันราชภัฏและหน่วยงานอื่นในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ข้อ 47 บทบาทของนักศึกษาศาสนาบ้านราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การมีบทบาทในการจัดนิทรรศการให้ความรู้และเผยแพร่งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านให้แก่คนทั่วไปและไม่เห็นด้วย 1 ข้อ คือข้อ 50 บทบาทของนักศึกษาศาสนาบ้านราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การเป็นผู้ดำเนินการพัฒนารูปแบบของงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ให้สอดคล้องกับชีวิตประจำวัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาผลการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านไทยของนักศึกษาศาสนาบ้านราชภัฏ พบว่า

นักศึกษาคณะครุศาสตร์ โพรแกรมวิชาศิลปศึกษา สถาบันราชภัฏซึ่งประกอบด้วยนักศึกษา 13 สถาบันได้แก่ สถาบันราชภัฏเชียงใหม่ เชียงราย กาญจนบุรี จอมบึง ราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เลย นครราชสีมา เพชรบูรณ์ มหาสารคาม สุรินทร์ อุตรดิตถ์และบุรีรัมย์ เป็นนักศึกษาชายมากกว่าหญิง มีอายุระหว่าง 21-25 ปี มีความสนใจและเคยได้รับความรู้เรื่องการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านอยู่ใน

ระดับมาก และนักศึกษาส่วนใหญ่ เคยได้รับความรู้เรื่องการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านจากการเรียนการสอนมากที่สุด เนื่องจากนักศึกษาที่ใช้เป็นกลุ่มประชากรทำชิ้นงานวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 ซึ่งเคยผ่านการเรียนวิชาศิลปพื้นบ้านมาแล้ว ซึ่งคำอธิบายรายวิชาตลอดจนเนื้อหาและวิธีการเรียนการสอนเน้นเรื่องการอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ซึ่งนักศึกษาจะได้รับความรู้เรื่องการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านโดยตรง นักศึกษาได้รับความรู้เรื่องการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านจากรายการโทรทัศน์เป็นอันดับที่ 2 เนื่องจากรายการโทรทัศน์ในปัจจุบันมักเน้นให้เกิดความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านควรแก่การทาบารุงรักษาไว้ เช่น รายการมรดกไทย รายการรอยไทย ของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 9 อสมท. รายการเราคือคนไทยของสถานีโทรทัศน์สีกอง 3 รายการจดหมายเหตุกรุงศรีฯ รายการกระจุกหุด้าน ของสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 เป็นต้น จะเห็นได้ว่ารายการโทรทัศน์มิได้เน้นในด้านรูปแบบ และวิธีการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านแต่อย่างใด แหล่งความรู้จากโทรทัศน์จึงถูกเลือกเป็นอันดับ 2 รองลงมาจากการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับมาตรการและวิธีการดำเนินงานด้านการศึกษาและวัฒนธรรม ในข้อที่ 21 ที่ว่าส่งเสริมให้สื่อมวลชนรูปแบบอื่น เช่น ภาพยนตร์โทรทัศน์ ฯลฯ ได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ส่งเสริม เผยแพร่และพัฒนาวัฒนธรรม และข้อที่ 22 ให้การศึกษาแก่เยาวชนและคนทั่วไปในด้านวัฒนธรรมไทยทางสื่อมวลชนในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญเอกลักษณ์ความเป็นไทยและดำรงชีวิตอยู่อย่างไทย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2535:68) ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะการวิจัยของ กมล รอดคล้าย (2526:82) ข้อ 7 สื่อมวลชนทั้งทางโทรทัศน์ ภาพยนตร์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์ ควรมีบทบาทในการส่งเสริมวัฒนธรรมและสร้างค่านิยมที่ดีให้เกิดขึ้นแก่คนในสังคม โดยมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ความรู้และเสนอผลงานที่ให้นแนวคิดสร้างสรรค์เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งแก่เด็กและผู้ใหญ่ และอันดับที่ 3 ความรู้ที่ได้จากทัศนศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุบลวรรณ ภวากานนท์ (2524:76) ที่ว่าวิธีการถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรมท้องถิ่นให้กับเยาวชนคือวิธีการอยู่ค่ายพักแรม คือให้เยาวชนได้รับประสบการณ์ตรงจากการทัศนศึกษาโบราณสถาน พิพิธภัณฑ์ ฯลฯ การถ่ายทอดโดยวิธีสอนแบบนี้ จะทำให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ รัก และศรัทธาในวัฒนธรรมท้องถิ่นมากกว่าวิธีการสอนแบบอื่น และงานวิจัยของ Robert E. King (1978:4116-A) ที่ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยวิธีการจัดทัศนศึกษาควบคู่กับการสอนในชั้นเรียนปกติ ผู้เรียนจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และมีทิศทางของเจตคติในแง่เชิงบวกในทางที่พึงปรารถนามากขึ้น แหล่งความรู้จากการไปทัศนศึกษา จึงเป็นอีกแหล่งหนึ่งที่นักศึกษาได้รับความรู้เรื่องการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านควบคู่ไปกับการเรียนการสอน และโทรทัศน์

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน

ก. ด้านความสำคัญในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน นักศึกษาคณะครุศาสตร์ ๖๖๖ วิชาศิลปศึกษาสถาบันราชภัฏทั้ง 13 สถาบัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในระดับเห็นด้วยทั้งหมดอาจเป็นเพราะว่านักศึกษามีความรู้พื้นฐานใกล้เคียงกันเป็นหลักสูตรระดับปริญญาตรี 4 ปีหมวดวิชาพื้นฐาน ด้านกลุ่มวิชาเนื้อหาศิลปศึกษา วิชา 2011101 ศิลปพื้นบ้าน 2001104 ศิลปไทย ซึ่งเป็นวิชาบังคับในระดับปริญญาตรี ทั้ง 13 สถาบันราชภัฏเหมือนกันจึงทำให้มีความคิดเห็นใกล้เคียงกัน และมีความเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งที่ว่า การอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญโดยงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านจะเป็นสิ่งที่แสดงถึงการสร้างสรรค์ประเพณี การเลือกสรรวัสดุกรรมวิธี และการพัฒนางานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านของช่างไทย ซึ่งสอดคล้องกับที่ วิบูลย์ สีสวรรณ (2527:69-70) กล่าวถึงความสำคัญของงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านว่าช่วยแสดงถึงคุณค่าอันเกิดจากลักษณะ เฉพาะถิ่น ที่เกิดจากการเลือกวัสดุที่เหมาะสมกับกาวิชาชีพ และคตินิยมในท้องถิ่นของช่างไทยมาพัฒนาให้เกิดประโยชน์ใช้สอย และความงามที่สมบูรณ์ที่สุดจากบรรพบุรุษหลายชั่วอายุคน และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งที่ว่า งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านแสดงถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สะท้อนถึงความสามารถของคนไทย ตรงกับที่ผ่องพันธุ์ มีวีรัตน์และคณะ (2535: 31-32) ที่กล่าวถึงความสามารถของคนไทยที่เราเรียกภูมิปัญญาท้องถิ่นได้แก่ ความสามารถในการทำสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏเป็นงานหัตถกรรมพื้นบ้านเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ และสร้างสิ่งที่เป็นในการดำรงชีพ ซึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถของคนไทยในอดีตได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ นักศึกษายังมีความคิดเห็นอยู่ในระดับแน่ใจ 3 ข้อ คืองานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านยังคงเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านการใช้ชีวิตประจำวัน และมีความสัมพันธ์ในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ซึ่งในสมัยก่อนสังคมไทยเป็นสังคมเกษตรกรรม มีการตั้งบ้านเรือนเป็นชุมชนที่กระจายห่างกัน ประชาชนส่วนใหญ่อาศัยด้วยการเพาะปลูกโดยอาศัยธรรมชาติเป็นหลัก ระบบการผลิตที่อาศัยธรรมชาติทำให้คนไทยทั่วไปมีเวลาว่างจากการไถพรวนและเก็บเกี่ยว ประชาชนใช้เวลาว่างเหล่านี้มาสร้างสรรค์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเพื่อสนองความต้องการความสะดวกสบายของครอบครัว และชุมชนได้เองมาโดยตลอด แต่ปัจจุบันสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป อันเนื่องมาจากความเจริญทางเทคโนโลยี ทำให้มีผลกระทบต่อวิถีชีวิตดั้งเดิมของคนไทย และระบบการผลิตงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน (บรานี วงษ์เทศ, 2527:9) งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านจึงเสื่อมไปจากชีวิตของคนไทย และมีความเป็นไปได้สูงที่จะสูญหายไป ซึ่งในปัจจุบันเรามีของใช้ที่มาจากวัสดุต่าง ๆ ที่อาศัยความเจริญทางเทคโนโลยีเป็นตัวผลิตขึ้นแทนที่จะสร้างโดยวัสดุพื้นบ้านเพื่อสนองความต้องการทางกาย และความศรัทธาทางใจ

เหมือนแต่ก่อน นักศึกษาจึงมีความคิดเห็นในระดับไม่แน่ใจที่ว่า งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านยังคงมีประโยชน์ในด้านการกินอยู่หลับนอน และมีความสัมพันธ์ในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาและความเชื่อ และนักศึกษามองเห็นด้วยที่ว่างานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านหมดประโยชน์ใช้สอยในปัจจุบันแล้วอย่างสิ้นเชิง เพราะในบางท้องถิ่นยังคงมีการใช้งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในชีวิตประจำวันอยู่ ซึ่งแท้จริงแล้วงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านยังคงมีความสำคัญอยู่หลายประการ เช่น (อภัย นาคคง, 2526:70) เป็นสิ่งแวดล้อมทำให้เกิดความปราณีตทางใจ (วิบูลย์ สีสวรรณ, 2526:61-62) ช่วยเพิ่มอาชีพและรายได้ของคนไทย (วัชระ จุฑะวิภาต, 2537:26) เป็นต้น งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านจึงยังคงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในปัจจุบันอยู่ และนักศึกษามีความไม่แน่ใจที่ว่า การอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีส่วนช่วยลดการนำเข้าสินค้าจากต่างชาติได้ อาจเป็นไปได้ว่าเนื่องจากค่านิยมปัจจุบันที่คนนิยมใช้ของที่ทำจากต่างชาติ และเห็นว่างานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นของเก่าและเชยไม่ทันสมัยและไม่สามารถสนองความต้องการด้านประโยชน์ใช้สอยได้เต็มที่ โดยนักศึกษามีความเห็นด้วยที่ว่า การอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านช่วยเรื่องเศรษฐกิจของประเทศ ในการนำวัสดุและแรงงานในท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า ช่วยเพิ่มอาชีพและรายได้ของคนไทย รวมทั้งทำให้คนในชาติมีอาชีพและรายได้ที่มั่นคง นำมาซึ่งความสงบสุข ก่อให้เกิดความมั่นคงของชาติ เป็นการช่วยรักษาวัฒนธรรมของชาติ ก่อให้เกิดความภูมิใจในเอกลักษณ์ของชาติ ซึ่งตรงกับที่ อภัย นาคคง (2526:71-73) กล่าวไว้ว่า งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เป็นการนำเอาวัสดุที่เป็นทรัพยากรในท้องถิ่นมาสร้างสรรค่าให้เกิดประโยชน์ใช้สอย เป็นระบบการผลิตเบื้องต้นที่ใช้วัสดุและแรงงานในท้องถิ่น เป็นการทำให้เกิดรายได้และอาชีพที่มั่นคงได้ ซึ่งนับเป็นเป้าหมายสำคัญยิ่งของการพัฒนาประเทศ นำมาซึ่งสังคมที่มีความเป็นปกติสุข คนในสังคมมีอาชีพและรายได้เลี้ยงตนเองโดยสุจริต ชุมชนมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรมทั้งทางวัตถุและจิตใจ สังคมก็จะมีความเจริญก้าวหน้าและมั่นคงทางการเมือง เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม ดังที่ปรากฏในอารยประเทศที่มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรมทั้งทางตะวันตกและตะวันออก ต่างบำรุงรักษาวัฒนธรรมพื้นบ้านให้ก้าวหน้าไปพร้อมกับการพัฒนาในด้านอื่น ๆ เพราะความก้าวหน้าไปพร้อมกันทุกด้านคือความมั่นคงของชาติ ดังที่ สุทธิวิงษ์ พงษ์ไพฑูริย์ (2525:224) กล่าวถึงความสำคัญของวัฒนธรรมพื้นบ้านว่า วัฒนธรรมพื้นบ้านมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพประชากร การแก้ปัญหาของสังคมจำเป็นต้องศึกษาวัฒนธรรมพื้นบ้านโดยเลือกเอาส่วนที่เป็นคุณมาเป็นเครื่องเสริมอย่างถูกต้องและเหมาะสม และวัฒนธรรมพื้นบ้านยังมีบทบาทสำคัญในการสร้างรากฐานทางเศรษฐกิจ และถ้ามีวิธีการจัดการที่ดีแล้ววัฒนธรรมพื้นบ้านจะช่วยพัฒนาเศรษฐกิจ ลดการบริโภคนำเข้าจากต่างชาติ และยังเพิ่มทุนรายได้ตลอดจนผลผลิตอีกด้วย การฟื้นฟูวัฒนธรรมพื้นบ้านจะลด

ข้อขัดแย้งและเกิดความสำนึกว่าตนเป็นเจ้าของวัฒนธรรม ซึ่งก่อให้เกิดความหวงแหนและปกป้องวัฒนธรรมพื้นบ้านของตนไว้ ดังนั้นวัฒนธรรมพื้นบ้านจึงมีความสำคัญต่อความมั่นคงของชาติเพราะได้ส่งเสริมความเป็นชาตินิยมมากกว่าสากลนิยม ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการปฏิบัติกรณการอนุรักษ์ของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2525ก:ภาคผนวก 7) ที่ว่า ควรส่งเสริมวัฒนธรรมพื้นบ้านและวัฒนธรรมของกลุ่มคนในท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนมีความเข้าใจ เห็นคุณค่า และยอมรับวัฒนธรรมท้องถิ่นซึ่งกันและกัน ก่อให้เกิดการผสมผสานทางวัฒนธรรมอันจะนำไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่างมีสันติสุขในชาติ และมีความรัก ห่วงแหนวัฒนธรรมยิ่งขึ้น

หากจะเปรียบเทียบรดกทางวัฒนธรรมพื้นบ้าน โดยเฉพาะงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านที่มีอยู่ในท้องถิ่นต่าง ๆ ว่าเป็นทรัพยากรของชาติประเภทหนึ่งซึ่งสามารถนำมาเป็นประโยชน์ทางการศึกษาและการพัฒนาประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมแล้ว จะเห็นว่าทรัพยากรของชาติประเภทนี้มีอยู่มากจนกล่าวได้ว่าประเทศไทยเป็นประเทศที่มั่งคั่งอย่างยิ่งและเมื่อทรัพยากรนี้ได้รับการอนุรักษ์อย่างดีแล้วการใช้ประโยชน์ย่อมเป็นไปได้อย่างสะดวกและเกิดประโยชน์คุ้มค่า และควรที่เราจะใช้ทรัพยากรนี้ให้มากที่สุดเพราะยิ่งใช้มากก็จะมีประโยชน์ ยิ่งนำมาใช้ให้คุ้มค่าและถูกทิ้งให้เสื่อมสูญเร็วขึ้น ตรงข้ามกับทรัพยากรประเภทอื่น ๆ ที่ต้องถนอมมาใช้และต้องสร้างขึ้นทดแทนเพื่อป้องกันการขาดแคลน ดังนั้นการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านจึงมีคุณค่าและความสำคัญเป็นอย่างมาก

ข. วิธีการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน นักศึกษาคณะครุศาสตร์ โปรแกรมศิลปศึกษาทั้ง 13 สถาบันมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยทุกสถาบัน โดยนักศึกษามีความเห็นด้วยกับวิธีการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับช่างที่ผลิตงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน การจัดสร้างพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นโดยอาศัยวัดเป็นศูนย์กลาง และได้รับความร่วมมือจากครู ผู้ปกครอง และนักเรียนในท้องถิ่น โดยมีสถาบันอุดมศึกษาในท้องถิ่นเป็นแกนนำและมีบทบาทในการรวบรวมข้อมูลและผลงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านโดยจัดตั้งเป็นศูนย์วัฒนธรรม และศึกษา วิจัย รวมทั้งพัฒนางานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านให้มีรูปแบบที่สอดคล้องกับชีวิตประจำวัน และรณรงค์ให้มีการใช้งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในชีวิตประจำวัน รวมทั้งเพิ่มหลักสูตรการเรียนการสอนเรื่องการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมากขึ้น และสนับสนุนการรวมกลุ่มของช่างในการผลิต และจัดจำหน่ายงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ซึ่งสอดคล้องกับที่ สุจิตต์ วงษ์เทศ (2524:42) ได้เสนอแนะแนวทางการอนุรักษ์วัฒนธรรมพื้นบ้านโดยก่อนอื่นเราต้องยอมรับว่าสภาพวัฒนธรรมพื้นบ้านไทยก็เช่นเดียวกับที่อื่น ๆ ซึ่งมีลักษณะของประเพณีราชวิถีและประเพณีหลวง ซึ่งมีความสัมพันธ์กันมาโดยตลอดเวลาอันยาวนานของพัฒนาการของสังคมไทย และ

ยอมรับว่า การศึกษาที่ผ่านมาเป็นส่วนทำให้เกิดความเข้าใจผิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมพื้นบ้านว่าเป็นของต่ำ โดยทำให้สภาพท้องถิ่นเปลี่ยนแปลงไปจนสูญเสียวิถีชีวิตที่แท้จริงไป ดังนั้นจะต้องแก้ไขที่ระบบการศึกษา มิฉะนั้นปัญหาเรื่องการขาดการสืบเนื่องวัฒนธรรมพื้นบ้านจะแผ่ขยายมากขึ้น งานที่สุดประเทศไทยจะขาดช่างฝีมือและศิลปินพื้นบ้านโดยบุคคลากรทางวัฒนธรรมนั้นกระจายอยู่ทั่วไปตามท้องถิ่นต่าง ๆ แต่ถูกละเลยเป็นเวลานานจนช่าง และศิลปินพื้นบ้านจำนวนมากต้องเปลี่ยนอาชีพ ทำให้ขาดการสืบเนื่อง เพราะนโยบายทางการศึกษามิได้ให้ความสำคัญ จึงควรมีการหาวิธีการที่ดีที่จะอุปถัมภ์ช่าง และศิลปินพื้นบ้านเพื่อให้อยู่และถ่ายทอดความรู้ให้กับคนรุ่นต่อไป และสุดท้ายต้องยอมรับว่าจะต้องมีการกระจายอำนาจในการบริหารเรื่องวัฒนธรรม เนื่องจากวัฒนธรรมพื้นบ้านในแต่ละท้องถิ่นไม่เหมือนกัน โดยมีสถาบันศึกษาในระดับอุดมศึกษาท้องถิ่นเป็นผู้นำเรื่องการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน อาจเป็นลักษณะของกิจกรรม หรือหลักสูตรการเรียนการสอนโดยตรง ซึ่งสอดคล้องกับที่ ปราบ วิงษ์เทศ (2527, 22-34) ได้เสนอวิธีการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านที่เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมพื้นบ้านว่า ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนคือ ขั้นศึกษา โดยงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านก็เช่นเดียวกับวัฒนธรรมโดยทั่วไปที่เจริญงอกงาม และเสื่อมความนิยมลงได้ไม่หยุดอยู่กับที่ ด้วยเหตุผลที่ว่า เพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องทำความเข้าใจถึงสาระสำคัญของวัฒนธรรมพื้นบ้าน เพื่อการอนุรักษ์สิ่งที่ตั้งงามไว้ โดยการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านให้ยังคงมีรูปแบบและเนื้อหาตรงตามอุดมคติแต่เดิมทุกอย่างเป็นไปได้อย่าง อันเนื่องมาจากวิถีชีวิตของมนุษย์เปลี่ยนแปลง เช่น เดิมชาวบ้านทอผ้าขึ้นใช้เอง งานครัวเรือนหากมีเหลือก็นำไปแลกเปลี่ยนเป็นสิ่งที่จำเป็น แต่เมื่อสภาพสังคมเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลง มีผ้าจากโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาแทนที่ ถูกกว่าและสมัยนิยมกว่า ตลอดจนวัสดุที่นำมาทอผ้าหายากขึ้น ผ้าที่ทอด้วยมือจึงมีราคาสูง เพราะฉะนั้นการอนุรักษ์ให้ชาวบ้านทอผ้าไว้ใช้เองจึงเป็นไปได้อย่าง จึงต้องยอมรับความจริงว่าชาวบ้านทอผ้าขึ้นเพื่อการขาย ประเด็นการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านประเด็นนี้จึงควรเป็นที่ตัวบุคคลที่เป็นช่างผลิตงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน และผลผลิตที่เป็นแบบฉบับทำสืบทอดมาแต่เดิม ทั้งนี้เพื่อเป็นหลักในการถ่ายทอดต่อไป การอนุรักษ์ช่างศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเหล่านี้ต้องทำคู่ไปกับการบันทึกผลงานที่เป็นรูปแบบและเนื้อหา เพื่อเป็นแบบในการศึกษาขั้นพื้นฐานให้กับช่างรุ่นใหม่ที่จะสร้างสรรค์งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของมนุษย์รุ่นต่อไป โดยการดำเนินงานอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านจะต้องพึ่งองค์การในท้องถิ่น เช่น สถาบันศึกษาระดับสูงในท้องถิ่นที่มีบุคคลากรพร้อมที่จะศึกษาสภาพวัฒนธรรมท้องถิ่น และอนุรักษ์วัตถุและบุคคลากรทางด้านท้องถิ่นโดยมีหน่วยงานกลางเป็นผู้สนับสนุนทางด้านวิชาการ และนักศึกษามีความเห็นด้วยอย่างยิ่งว่าการเก็บรวบรวมตัวอย่างงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านทั้งที่เลิกใช้แล้วและที่ยังใช้ปัจจุบัน รวมทั้ง

รวบรวมข้อมูลทุก ๆ ด้าน ที่เป็นรายละเอียดของผลงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน การจัดสร้างพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น และการจัดนิทรรศการและทำเอกสาร เผยแพร่ให้คนทั่วไปเห็นความสำคัญของงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นวิธีการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ซึ่งสอดคล้องกับที่ อภัย นาคคง (2526:74 -77) ได้กล่าวถึงแนวทางการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านว่าขั้นแรกต้องประกอบไปด้วยการเก็บรวบรวมตัวอย่างผลงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ที่เป็นของท้องถิ่นที่แพร่หลายในชุมชนและมีคุณค่าควรแก่การรักษาไว้ ทั้งที่ยังคงเหลืออยู่และที่สูญหายไปแล้ว และเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับผลงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านนั้น ๆ ในทุก ๆ ด้านซึ่งสอดคล้องกับที่ ศรีศักร วัลลิโภดม (2521:187 -192) ได้วิเคราะห์ถึงวิธีการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านว่าต้องประกอบไปด้วย การจัดสร้างพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นขึ้นในระดับตำบล หรือหมู่บ้าน โดยอาศัยวัดเป็นศูนย์กลาง โดยความร่วมมือของครู ผู้ปกครองและนักเรียนในท้องถิ่น เพื่อเก็บรวบรวมผลงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านไว้ให้คงอยู่ในชั้นต้น เพื่อทำการศึกษา วิจัยและจัดทำเอกสารเผยแพร่ออกไป และนักศึกษามีความไม่แน่ใจในข้อ 29 ที่ว่า การพัฒนางานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน โดยใช้วิทยากราหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ในการผลิตอย่างเหมาะสม เช่น การใช้ผ้าเย็บเย็บทำหัตถกรรมพื้นบ้าน เป็นต้น เป็นวิธีหนึ่งในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ซึ่งแนวคิดในการอนุรักษ์โดยการพัฒนาผลงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านนั้นมีมากมายหลายแนวคิด บ้างก็คล้ายตามกัน บ้างก็ขัดแย้งกัน โดยเฉพาะเป็นเด่นเรื่อง "การอนุรักษ์" และ "พัฒนา" ซึ่งคำทั้งสองคำนี้มีความหมายก่อให้เกิดผลกระทบทางความคิดของผู้สนใจศิลปวัฒนธรรมที่ขัดแย้งกัน เพราะความหมายและแนวคิดของคำทั้งสองนี้มีความขัดแย้งกันในตัว แต่โดยสภาพความเป็นจริงคำทั้งสองเป็นสิ่งที่ต้องมีอยู่คู่สังคมนุษย์ตลอดไป และยังสังคมนุษย์ก้าวหน้าไปมากเท่าใดคำทั้งสองก็ยิ่งมีความสำคัญมากขึ้นเท่านั้น (วิบูลย์ สีสวรรณ, 2534:40-41) นักวัฒนธรรมที่มีแนวคิดอนุรักษ์นิยมเข้มขันจะเห็นว่าวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ต้องดำรงอยู่ในสภาพเดิม ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงหมายถึงการเสื่อม แนวคิดเช่นนี้ขัดกับสภาพความเป็นจริงของมนุษย์ เพราะมนุษย์ต้องพัฒนาตามยุคสมัย วัฒนธรรมที่ไม่สามารถปรับได้ตามยุคสมัยจะเป็นวัฒนธรรมที่ตายแล้ว เอกวิทย์ ณ ถลาง (2527:57) ได้เสนอแนวคิดเรื่องการอนุรักษ์ที่ต้องทำควบคู่ไปกับการพัฒนาว่า การที่เรารักษาศิลปและวัฒนธรรมไทยโดยมุ่งที่การอนุรักษ์อย่างเดียวเป็นไปไม่ได้ เพราะเป็นการฝืนธรรมชาติ วัฒนธรรมหรือศิลปะใดที่ดีสามารถเข้ากับชีวิตและคนในปัจจุบันได้ก็จะดำรงอยู่ได้อย่างงดงาม สิ่งใดที่ล้าสมัยก็อยู่ไม่ได้ แต่อาจมีกลุ่มบุคคลหนึ่งเท่านั้นที่ยังรักษาไว้ และการอนุรักษ์ก็ไม่ใช่การอนุรักษ์อย่างเดียว ต้องมีการพัฒนาให้สมเกียรติคนรุ่นหน้าด้วยว่าเมื่อเราได้รับมรดกตกทอดมาแล้ว เราก็สามารถคิดพัฒนาสานต่อจากที่พ่อแม่ปู่ย่าสั่งสมไว้ไม่ใช่อนุรักษ์อย่างเดียวแล้วหยุดไว้แค่นั้น หรือว่าไม่เสียแล้วอดีตเลยสร้างเอาใหม่หมดโดยไม่มีรากฐาน

กีฬาสี ดังนั้นการอนุรักษ์จึงต้องควบคู่ไปกับการพัฒนา จากแนวคิดที่ว่านี่จึงเป็นใบไม้ที่รูก้นที่นักศึกษาที่มีความคิดเห็นที่แน่นอนในงาน เรื่องการพัฒนาว่าเป็นวิธอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านที่ดีหรือไม่

ค. บทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน นักศึกษาคณะครุศาสตร์ โพรแกรมวิชาศิลปศึกษา สถาบันราชภัฏทั้ง 13 สถาบันมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยที่ว่าบทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนและส่งเสริมกิจกรรมที่เอื้ออำนวยต่อการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน การผลิตบุคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน และเป็นหน่วยงานที่ทำการศึกษา วิจัยและรวบรวมทำเนียบบุคคล และแหล่งผลิตงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในแต่ละท้องถิ่น เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการศึกษา วิจัย และให้บริการแก่สังคมในการจัดทำเอกสาร เผยแพร่งานด้านการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน และเป็นผู้ดำเนินการพัฒนารูปแบบงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านให้สอดคล้องกับชีวิตประจำวัน และร่วมมือกับส่วนราชการ และหน่วยงานอื่นในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน รวมทั้งเปิดอบรมวิชาช่างที่เกี่ยวข้องกับศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านให้แก่บุคคลทั่วไป และเห็นด้วยอย่างยิ่งที่ว่าบทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่ การเป็นผู้จัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและผลงาน รวมทั้งแหล่งที่มา ซึ่งสอดคล้องกับบทบาทของสถาบันราชภัฏในแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 พ.ศ. 2535-2539 ที่ว่า " ...พัฒนาสถาบันราชภัฏให้มีศักยภาพ ความพร้อม ความคล่องตัว ในการปฏิบัติภารกิจทั้งด้านการผลิตบัณฑิต การวิจัย บริการวิชาการแก่สังคม และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมมาทำเอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่นเป็นหลัก... " และในนโยบายข้อที่ 5 ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยมุ่งเน้นให้ครูจัดกิจกรรมเพื่อการอนุรักษ์ พัฒนาและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ทั้งในเชิงวิชาการ และนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชน และสนับสนุนกิจกรรมของนักศึกษาเพื่อสร้างวัฒนธรรม คุณธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์สอดคล้องกับแนวทางในการพัฒนาประเทศ (การฝึกหัดครู, 2537:13-15) ซึ่ง สันติภพ เจนกระบวนหัต และคณะ (2524:หน้าพิเศษ) ได้ให้ความเห็นว่าปัจจุบันระบบการศึกษาแพร่กระจายออกไปในท้องถิ่นจำนวนมาก เช่น มีมหาวิทยาลัยทุกภาค และมีสถาบันระดับวิทยาลัยเป็นจำนวนมากซึ่งสถาบันการศึกษาเหล่านี้ควรทำหน้าที่ปกป้องรักษา ศึกษาเกี่ยวกับสมบัติวัฒนธรรมและทำนุบำรุงสมบัติวัฒนธรรมของชาติ โดยสถาบันการศึกษาของแต่ละภูมิภาคได้รับการแนะนำฝึกฝนอบรมบ้าง ก็อาจจะได้ผู้มีความรู้ ความสามารถในการที่จะสงวนรักษาสมบัติวัฒนธรรมของชาติอีกทางหนึ่ง นอกเหนือจากเจ้าพนักงานของกรมศิลปากร ซึ่งตรงกับมาตารากร และวิธีดำเนินงานด้านการศาสนา และศิลปวัฒนธรรม ข้อ 19 ที่ว่า จัดตั้งศูนย์ศึกษา ค้นคว้า วิจัย

วัฒนธรรมระดับจังหวัด ทาหน้าที่ศึกษาค้นคว้าวิจัยวัฒนธรรมสาขาต่าง ๆ ในเรื่องประวัติความเป็นมา แก่นสาระ ความดีงาม ความเป็นเอกลักษณ์ของวัฒนธรรม โดยจัดทำเป็นเอกสาร หนังสือในรูปแบบต่าง ๆ เผยแพร่ อนุรักษ์ พิธี พิธีกรรม ส่งเสริมพัฒนาวัฒนธรรม และข้อ 20 ที่ว่าส่งเสริมให้สถานศึกษาได้ทาหน้าที่ 3 ประการ คือ จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร จัดกิจกรรมการศึกษาเพื่อมีส่วนร่วมช่วยและร่วมในการพัฒนาชุมชน และกิจกรรมการศึกษาเพื่อการอนุรักษ์ ทานู บารุง ส่งเสริมเผยแพร่และพัฒนา โดยเฉพาะวัฒนธรรมท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษามีกิจกรรมร่วมในงานวัฒนธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2535:65-69) ซึ่งสอดคล้องกับที่ ญูญู สาธ (2523:3) ได้กล่าวถึงบทบาทสำคัญของสถานศึกษาที่มีต่อการอนุรักษ์วัฒนธรรมว่า " ...การอนุรักษ์และถ่ายทอดวัฒนธรรมเป็นงานหลักของการศึกษา... " โดยพิจารณาถึงการอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีอันเป็นส่วนรวมของชาติ และศิลปะวัฒนธรรมประเพณีของชุมชน ทั้งนี้ก็เพื่อความเจริญก้าวหน้าความมั่นคงถาวรของชาติและชุมชนนั้น ๆ ดังนั้นนักศึกษาจึงมีความเห็นด้วยกับบทบาทของสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านดังกล่าว

ง. บทบาทของนักศึกษาในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน นักศึกษาคณะครุศาสตร์ ปรแกรมวิชาศิลปศึกษา สถาบันราชภัฏ ทั้ง 13 สถาบัน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยทุกสถาบันที่ว่าบทบาทของนักศึกษาสถาบันราชภัฏในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่ การทำความเข้าใจถึงวิธีการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเพื่อการถ่ายทอด และปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนและบุคคลทั่วไปได้อย่างถูกต้อง และจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้และสนับสนุนกิจกรรมของนักเรียนในเรื่องการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เป็นผู้ศึกษารวบรวมและทาการวิจัยงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ให้ความร่วมมือกับสถาบันราชภัฏและหน่วยงานอื่นในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน และมีบทบาทในการจัดนิทรรศการให้ความรู้และรณรงค์ให้คนทั่วไปเห็นความสำคัญ และใช้งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในชีวิตประจำวัน การเป็นผู้นำในการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านในชุมชน รวมทั้งการใช้งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีของการส่งเสริมงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในชีวิตประจำวันซึ่งสอดคล้องกับที่ มธุรา จึงอยู่สุข (2531:10) ได้กล่าวถึงหลักสูตรของศิลปศึกษาว่ามุ่งเน้นให้ผู้จบจากสาขานี้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะและเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานด้านศิลปศึกษา เพื่อนำประสบการณ์ไปสอนระดับประถมและมัธยมได้ รวมทั้งให้นักศึกษาที่จะจบไปเป็นครูศิลปศึกษาเป็นผู้ถ่ายทอด แะแนะนำและสร้างความผูกพันต่อเนื้อของศิลปและวัฒนธรรมอันดีงามของไทย และตรงกับงานวิจัยของ วีเนส สวนสุข (2534:155) ที่ว่า การจัดกิจกรรมอนุรักษ์ศิลปะ และวัฒนธรรมในสถาบันการศึกษามีประโยชน์โดยเป็นการส่งเสริม

และรักษาไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรมอันดีงาม และเป็นการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างสถาบันศึกษากับชุมชน ชีววัฒน วิจารณ์ (2528:103-104) ได้พูดถึงการถ่ายทอดวัฒนธรรมพื้นบ้านในโรงเรียน โดยบทบาทของนักศึกษาศิลปศึกษาผู้ที่จะจบไปเป็นครูว่า ได้แก่การสนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์วัฒนธรรมพื้นบ้าน เช่น การจัดตั้งเป็นชุมนุม การนำนักเรียนไปทัศนศึกษา เพื่อชมศิลปะและมรดกทางวัฒนธรรมพื้นบ้านต่าง ๆ โดยทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีในการอนุรักษ์วัฒนธรรมพื้นบ้าน และร่วมมือกับชุมชนในการส่งเสริมวัฒนธรรม โดยการเข้าร่วมกิจกรรมกับนักเรียนและชุมชน เพื่อสร้างความศรัทธาเชื่อมั่นแก่ผู้เรียน และศึกษาวัฒนธรรมพื้นบ้านเพื่อให้ทราบถึงแก่นแท้ของวัฒนธรรมพื้นบ้าน ความหมายและคุณค่า แล้วเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ที่ถูกต้องอันนำไปสู่ความภูมิใจและเชื่อมั่นที่จะอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมกัน ๆ ให้เกิดประโยชน์ต่อไป โดยนักศึกษาควรมีบทบาทช่วยกันดูแลรักษาศิลปวัฒนธรรมไทย เพราะเป็นหน้าที่ของทุกคนในชาติอยู่แล้ว

ความคิดเห็นนี้ตรงกับที่ สุจริต บัวพิมพ์ (2527:78-82) ด้กล่าวไว้ว่าสถาบันทางการศึกษาเป็นแหล่งกำเนิดความรู้ ความคิด ประสบการณ์ การวิจัยและส่งเสริมพัฒนาวิชาการของคณาจารย์และนักศึกษา นักศึกษาควรมีบทบาทสืบทอดทางศิลปวัฒนธรรมที่จัดขึ้นโดยสถาบันทางการศึกษา เช่น ตั้งชมรมหรือกิจกรรมเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม เพื่อมุ่งส่งเสริมคุณธรรม ค่านิยม ศิลปวัฒนธรรม โดยสถาบันศึกษาเป็นผู้สนับสนุนกิจกรรมนักศึกษาผ่านงบประมาณ วัสดุสิ่งของ หรือขอความร่วมมือจากภาคเอกชนที่มีวัตถุประสงค์ทางเดียวกัน จะเป็นแนวทางที่ดีต่อนักศึกษานในการสืบทอดศิลปวัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมล รอดคล้าย (2526:75-80) ที่ว่านักศึกษาที่อยู่ในฐานะครูควรรวบรวมความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านอันที่กล่าวไว้เป็นหลักฐานเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา วิจัยต่อไป และควรเข้าร่วมกิจกรรมเผยแพร่ความรู้แก่ชุมชน ตลอดจนส่งเสริมให้เยาวชนหรือผู้นำชุมชนทัศนศึกษาหรือเข้ารับการศึกษาอบรมความรู้ด้านวัฒนธรรมพื้นบ้านในที่ต่าง ๆ พื้นฟูความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมไทยและจัดทำเอกสาร เพื่อให้ความรู้ด้านวัฒนธรรมพื้นบ้านออกเผยแพร่ โดย สุจริต เพียรชอบ (2514:110-112) ได้ให้แนวคิดว่าครูควรเป็นแบบฉบับที่ดีทั้งแก่นักเรียนและบุคคลทั่วไป โดยการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีย่อมได้รับการยอมรับจากนักเรียนและประชาชนในชุมชน การอนุรักษ์และสืบทอดวัฒนธรรมพื้นบ้านของครูก็จะสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนั้นนักศึกษาสถาบันราชภัฏจึงมีความเห็นด้วยเกี่ยวกับบทบาทของนักศึกษานในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านทั้งในฐานะนักศึกษาและฐานะครู ดังกล่าว

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน นักศึกษาคณะครุศาสตร์ โปรแกรมศิลปศึกษา สถาบันราชภัฏ ซึ่งประกอบไปด้วยนักศึกษาสถาบันราชภัฏเชียงใหม่

เชียงราย กาญจนบุรี จอมปึง ราไพพรรณี สงขลา เลน นครราชสีมา เพชรบูรณ์ สุรินทร์ มหา-
 สารคาม อุตรธานี และบุรีรัมย์ มีความคิดเห็นใกล้เคียงกัน โดยสรุปประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้ คนทั่ว
 ไปขาดความรู้และไม่เห็นความสำคัญของการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน รวมทั้งไม่ให้ความร่วมมือใน
 การอนุรักษ์ โดยมีปัจจัยต่าง ๆ เช่น ค่านิยมตะวันตกที่ทำให้คนนิยมซื้อสินค้าที่ทำจากต่างชาติ และ
 การพัฒนาเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ทำให้กระบวนการผลิตงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านด้วยความสำคัญ และขาด
 ประโยชน์ใช้สอยที่เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน ซึ่งในปัจจุบันงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านที่ดี มีคุณภาพและ
 ความงามมักมีราคาแพงคนไม่นิยมซื้อ ซึ่งสอดคล้องกับที่ บราณี วงษ์เทศ (2527:13-13) ที่ว่าปัจจุบัน
 ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านที่เคยเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวันของชาวบ้าน ถูกแทนที่ด้วยวัฒนธรรมพลาสติก
 ที่มีแหล่งผลิตจากในเมือง เครื่องจักสานที่เคยทำใช้ในครัวเรือนในบางท้องถิ่นก็เลิกทำ เพราะไม่มี
 คนทำเนื่องจากมีราคาแพงกว่าสินค้าพลาสติก และงานศิลปหัตถกรรมทุกประเภทอาจกล่าวได้ว่าอยู่ใน
 สภาพขบเซา และเสื่อมจากความนิยมของคนไทย ซึ่งเป็นผลมาจากการรับเอาเทคโนโลยีและสินค้า
 สมัยใหม่จากต่างประเทศที่เข้ามาตีตลาดชนบท และนักศึกษาเห็นว่าปัญหาของการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรม
 พื้นบ้านยังมีอีกคือ การขาดหน่วยงานและการประชาสัมพันธ์ รวมทั้งงบประมาณในการอนุรักษ์
 โดยรัฐบาลมีงบประมาณในการดูแลศิลปวัฒนธรรมน้อยและปัญหาเศรษฐกิจไม่เอื้ออำนวย ทำให้ประชาชน
 ขาดความรู้และไม่สนใจงานการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของ สันติภพ เจน
 กระบวนหัตถ์, เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์, ทรงวิทย์ ดลประสิทธิ์ และสุจิตต์ วงษ์เทศ (2524:หน้าพิเศษ)
 กล่าวถึงประเทศไทยเป็นประเทศที่มีสมบัติทางวัฒนธรรมเป็นจำนวนมาก มีหน่วยงานราชการ (เพียงไม่
 ก็หน่วยที่ดูแลศิลปวัฒนธรรมของชาติทั้งหมด และรัฐบาลก็จัดสรรงบประมาณให้ไม่เพียงพอกับงานอนุรักษ์
 ที่ต้องรักษาเป็นจำนวนมาก ถ้ามองสภาพความเป็นจริง รัฐบาลมีภาระหนี้สินและความจำเป็นด้านอื่น
 ซึ่งต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนมากเช่นกัน เงินที่จะนำมาบำรุงรักษาศิลปวัฒนธรรมจึงมีน้อย ซึ่งตรง
 กับที่ สุรพล คำวิทีกุล (2515:113) ที่ว่าประเทศชาติกำลังเร่งพัฒนาเพื่อนำไปสู่ความทันสมัยและ
 เจริญเติบโตตลอดจนเพื่อสวัสดิภาพของประชาชนเป็นสำคัญ รัฐบาลจึงต้องเน้นในการดำเนินงานเพื่อ
 ยกระดับมาตรฐานการครองชีพของประชาชนก่อนการดำเนินงานด้านการสงวนรักษาศิลปวัฒนธรรม ทำ
 ให้มรดกของชาติในวันจะสูญหายไปตามกาลเวลา ซึ่งตรงกับงานวิจัยของ ลักษณ์ อินทะจักร์ (2533
 :บทคัดย่อ) ที่ว่า ปัญหาและอุปสรรคที่พบในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมคือ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความ
 สามารถพิเศษ และบุคลากรในสถานศึกษาไม่มีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะจัดกิจกรรม ถ้าทางสถาน
 ศึกษาได้มีการประสานงานกับผู้ประกอบการ วิทยากรที่ที่มีความชำนาญเฉพาะสาขา ก็อาจช่วยแก้ปัญหาได้
 ซึ่งทางสถานศึกษาต้องหาทางประสานงานกับบุคคลภายนอกที่มีความชำนาญ และหน่วยงานที่สามารถให้

ความช่วยเหลือในด้านการจัดกิจกรรมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมแก่สถานศึกษาได้ คือศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด และศูนย์วัฒนธรรมอำเภอ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคทั่วทุกจังหวัด และนักศึกษามีความเห็นว่าเป็นปัญหาการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้แก่ การขาดบุคคลกรที่ทำการสืบทอดงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน และบุคคลากรที่มีความรู้เรื่องการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ซึ่งตรงกับงานวิจัยของ วินัส สวนสุข (2524:162) ที่ว่ากิจกรรมการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมในสถาบันศึกษามีปัญหาที่มักพบคือ ขาดบุคคลากรที่มีความรู้เฉพาะสาขา โดยไม่มีช่างที่มีความชำนาญพอที่จะถ่ายทอดความรู้ได้ ซึ่งสอดคล้องกับที่ โชติ กัลยาณมิตร (2525:306) ที่ว่า ปัจจุบันช่างตามแบบศิลปวัฒนธรรมดั้งเดิมของไทยขาดผู้สืบทอดและ ผู้ที่มีความรู้จริง เนื่องจากการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมต้องสอนและเรียนตัวต่อตัว ต้องใช้เวลาสำหรับฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ ซึ่งผู้เรียนแต่ละคนใช้เวลาไม่เท่ากัน ดังนั้นการเรียนศิลปะจึงไม่สามารถนำวิธีการศึกษาแบบปัจจุบันมาใช้ได้ เหตุผลอีกอย่างก็คือ หาผู้ที่สนใจศึกษาวิชาช่างตามแบบเดิมได้ยาก เพราะผู้เรียนไม่อาจทุ่มเวลาให้กับการเรียนได้ทันต่อความจำเป็นที่ต้องการเลี้ยงชีพ ความเสื่อมของการถ่ายทอดศิลปะวัฒนธรรมแบบดั้งเดิมจึงมีหลายสาเหตุ และนักศึกษามีความคิดเห็น เรื่องปัญหาและอุปสรรคในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านว่า ขาดสถานที่เก็บรักษामผลงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน และแหล่งที่ให้ความรู้เกี่ยวกับงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูอาจารย์ ขาดความรู้ ประสบการณ์และแหล่งเก็บผลงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านและตำราเอกสารต่าง ๆ ซึ่งตรงกับงานวิจัยของ กมล รอดคล้าย (2526:76) ที่พบว่าครูขาดประสบการณ์ ความรู้ แหล่งค้นคว้าที่สามารถศึกษางานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน การแก้ปัญหานี้ควรมีหน่วยงานรัฐเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องโดยการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ และกระตุ้นให้เอกชนเห็นความสำคัญเพื่อการสนับสนุนทางการศึกษาตลอดจนร่วมดูแลรักษาศิลปะและวัฒนธรรมไทย และนักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านว่าเป็น เจ้าของกิจการที่ผลิตงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในปัจจุบันพยายามปรับปรุงรูปแบบให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ซึ่งตรงกับที่ บรานี วงษ์เทศ (2527:13) ได้กล่าวว่า ปัจจุบันศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านที่เป็นผลผลิตของชาวบ้านมีผู้ที่สนใจที่จะซื้อหาไปเป็นของที่ระลึก มากกว่าชิ้นงานชีวิตประจำวัน รูปแบบดั้งเดิมตลอดจนลวดลายที่เป็นศิลปะพื้นบ้านจึงได้รับการกำหนดออกแบบใหม่ ๆ เพื่อความต้องการของตลาดนักท่องเที่ยว และความเหมาะสมในการซื้อหามากกว่า

บทบาทของนักศึกษาและเหตุผลในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน นักศึกษาคณะครุศาสตร์ โพรแกรมนวิชาศิลปศึกษา สถาบันราชภัฏเชียงใหม่ เชียงราย กาญจนบุรี จอมบึง ราชภัฏวชิร สงขลา เลย์ นครราชสีมา เพชรบูรณ์ สุรินทร์ มหาสารคาม อุตรธานี และบุรีรัมย์ มีความคิดเห็นคล้ายกันโดยสามารถสรุปได้ดังนี้ นักศึกษามีความเห็นด้วยในการมีบทบาทในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน

โดยทำให้เหตุผลว่าในฐานะที่เป็นนักศึกษาศิลปะ จึงมีบทบาทโดยตรงงานการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน และเผยแพร่ ถ่ายทอดความรู้ในฐานะครู อาจารย์ โดยการปลูกฝังค่านิยมในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านให้กับเยาวชน รวมทั้งเรียนศิลปะสามารถนำมาใช้ในการพัฒนารูปแบบงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านได้ อีกทั้งจัดสัมมนาเผยแพร่การอนุรักษ์ และเก็บรวบรวมงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านโดยเป็นตัวกลาง เชื่อมโยงระหว่างนักศึกษา หน่วยงานราชการและชาวบ้าน และเป็นผู้นำในการรณรงค์การอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านโดยการเป็นตัวอย่างในการใช้งานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านในชีวิตประจำวัน อีกทั้งงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีคุณค่าและเอกลักษณ์บ่งบอกถึงคนไทยในอดีต และแสดงถึงวัฒนธรรมดั้งเดิมของคนไทย และงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่นักศึกษามีความใกล้ชิด และมีความรู้ควรแก่การอนุรักษ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมล รอดคล้าย (2526:77) ที่ว่าครูส่วนใหญ่ มักมีภูมิลำเนาในท้องถิ่นที่โรงเรียนตั้งอยู่ รวมทั้งสามารถพูดภาษาท้องถิ่นได้ ในส่วนนี้จะมีผลให้ครูมีความใกล้ชิดกับชุมชน มีความคุ้นเคยในวัฒนธรรมพื้นบ้าน ย่อมจะสามารถมีบทบาทส่งเสริมและสืบทอดศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี และนักศึกษายังให้เหตุผลว่า การอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นการอนุรักษ์ที่ทำให้เกิดรายได้ และรับช่วงถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม จากเหตุผลดังกล่าวนักศึกษาสถาบันราชภัฏจึงควรอย่างยิ่งที่จะมีบทบาทในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน

กล่าวโดยสรุปนักศึกษาคณะครุศาสตร์ โปรแกรมศิลปศึกษา สถาบันราชภัฏมีความสนใจและเห็นความสำคัญในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านที่มีความสำคัญมาก โดยวิธีการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านสามารถทำได้หลายวิธี โดยการเก็บรวบรวมผลงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน และข้อมูลที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ไว้เป็นหลักฐาน เพื่อทำการศึกษา วิจัยและพัฒนาผลงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเพื่อให้เกิดมีประโยชน์ต่อยุคสมัยโดยไม่เสียความเป็นเอกลักษณ์ของงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน นอกจากนี้ นักศึกษายังมีความเห็นด้วยที่สถาบันราชภัฏควรมีบทบาทในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ทั้งในแง่ การเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเผยแพร่ การศึกษาวิจัย และการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมในเรื่องการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน และนักศึกษามีความเห็นด้วยที่ว่านักศึกษาสถาบันราชภัฏควรมีบทบาทในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ทั้งในฐานะนักศึกษาโดยการเข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านต่าง ๆ และในฐานะครูที่สามารถถ่ายทอดความรู้ ปลูกฝังค่านิยม เรื่องการงานอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ทั้งที่โรงเรียนและในชุมชนในท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย

ข้อเสนอแนะสำหรับกระทรวงศึกษาธิการ

1. ควรกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการเรียนการสอนเรื่องการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน และวัฒนธรรมท้องถิ่นไว้ให้เด่นชัดในทุกระดับ ยกตัวอย่างเช่น ในระดับประถมศึกษาควรจัดเป็นวิชาบังคับเรียน และจัดสอดแทรกในวิชาอื่น ๆ เช่น วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เป็นต้น ระดับมัธยมศึกษาควรจัดเป็นวิชาบังคับเรียน และสอดแทรกไว้ในวิชาอื่น ๆ เช่น วิชาสังคมศึกษา วิชาศิลปศึกษา เป็นต้น ในระดับอุดมศึกษาควรจัดเป็นรายวิชาเฉพาะ เช่น วิชาอนุรักษ์ศิลปโบราณวัตถุ วิชาอนุรักษ์ศิลปกรรมไทย วิชาพิพิธภัณฑ์ศิลปพื้นบ้านโดยเฉพาะ และจัดเป็นวิชาบังคับเรียน ซึ่งไม่ให้แก่แต่ผู้เรียนศิลปศึกษาเท่านั้น

2. ควรมีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งที่เป็นหน่วยงานทางราชการ และเอกชน เช่น กองวิจัยทัศนศิลป์ สำนักงานเอกลักษณ์ไทย เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนเรื่องการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ด้านหนังสือ เอกสาร และอุปกรณ์การเรียนการสอนที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน

3. ควรมีการสนับสนุนให้สถานศึกษาในระดับต่าง ๆ ได้จัดกิจกรรมในโอกาสพิเศษที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เช่น วันอนุรักษ์มรดกไทย งานส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นต้น เพื่อให้นักศึกษาตลอดจนประชาชนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการอนุรักษ์ศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่นในแต่ละท้องถิ่น

4. ควรให้การสนับสนุนด้านงบประมาณกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านอย่างเพียงพอ

5. สนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาระดับท้องถิ่นจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นในแต่ละชุมชน

6. สนับสนุนการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับศิลปะและวัฒนธรรมทางสื่อสารมวลชนเพื่อให้เยาวชนและประชาชนมีความตระหนักและเห็นคุณค่าในสมบัติและวัฒนธรรมของชาติ

ข้อเสนอแนะสำหรับสถาบันราชภัฏ

1. ในการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี ของคณะครุศาสตร์ โปรแกรมวิชาศิลปศึกษา สถาบันราชภัฏ ควรกำหนดวิชาการศึกษาอนุรักษ์ศิลปะพื้นบ้านเป็นวิชาบังคับ และอาจจัดเป็นวิชาเลือกเสรีในการเรียนการสอนของคณะอื่น ๆ หรือไม่ก็สอดแทรกความรู้เรื่องศิลปะและวัฒนธรรมพื้นบ้านในวิชาอื่น ๆ

2. ควรส่งเสริมให้คณาจารย์ของสถาบันราชภัฏ ได้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการ และวิธีการอนุรักษ์และสืบทอดศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่นนั้น ๆ อย่างกว้างขวาง
3. ควรสนับสนุนให้นักศึกษาและอาจารย์มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมด้านการอนุรักษ์ศิลป วัฒนธรรมพื้นบ้าน และศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นในโอกาสสำคัญ ต่าง ๆ
4. ควรส่งเสริมให้มีการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นขึ้นในแต่ละสถาบันราชภัฏ
5. ควรส่งเสริมให้มีการศึกษา ค้นคว้า วิจัยและเผยแพร่งานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน และศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่นให้มากยิ่งขึ้นโดยต่อเนื่องกันทุกปี
6. ควรมีการจัดวางแผนและงบประมาณในการอนุรักษ์ศิลปะและวัฒนธรรมในท้องถิ่น
7. ควรให้ความช่วยเหลือ ร่วมมือ และประสานงานกับหน่วยงานราชการต่าง ๆ ทั้ง ของรัฐและเอกชน เพื่อการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน และศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่น
8. เพื่อเป็นการส่งเสริมการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านควรมีการจัดให้มีการอบรมครู นักศึกษา บุคคลทั่วไปในเรื่องการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์ศิลปะ และวัฒนธรรมท้องถิ่นใน สาขาอื่น ๆ ของนักศึกษา อาจารย์ ในสาขาวิชาอื่น ๆ หรือการศึกษาระดับอื่น ๆ
2. ควรมีการศึกษาค้นคว้าถึงวิธีการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านที่เป็นแบบแผน และ ให้ความรู้กับครู อาจารย์ นักศึกษาและบุคคลทั่วไปในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน
3. ควรศึกษาวิจัยถึงผลกระทบของการพัฒนาประเทศ และการพัฒนาสินค้าหัตถกรรม เพื่อเป็นของที่ระลึก ที่มีผลต่อการทำลายงานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน